

De ondernemingen van de wijk

Nota accommodatiebeleid

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Achtergrond: over onze wijkaccommodaties	3
1.2 Afbakening: wijkaccommodaties	3
1.3 Aanleiding: waarom nieuw accommodatiebeleid?	4
1.4 De opgave voor het nieuwe accommodatiebeleid	4
1.5 Relevante ontwikkelingen	5
1.6 Totstandkoming en status conceptnota	6
1.7 Leeswijzer	6
2. Onze visie op wijkaccommodaties	7
2.1 Inleiding: onze visie in een notendop	7
2.2 Positionering: wijkaccommodaties als middel	7
2.3 Programmering: wijkhuizen voor drie typen aanbod	8
2.4 Maatwerk in programmering: De buurt stuurt	9
2.5 Beheer en exploitatie: ondernemend en wijkgericht beheer	10
2.6 Visie op organisatie van beheer en exploitatie	11
2.7 Visie op spreiding, omvang, locatie en fysieke kwaliteit	12
3. Waar staan we nu en waar liggen de ontwikkelingsmogelijkheden?	13
3.1 Accommodaties zijn op de goede weg	13
3.2 Ontwikkelingsmogelijkheden voor de toekomst	13
4. Strategie – onze speerpunten	15
4.1 Speerpunt 1: Impuls voor vernieuwing en een hogere bezetting	15
4.2 Speerpunt 2: inrichten van een centrale, facultatieve beheerpool	15
4.3 Speerpunt 3: Uniformeren van randvoorwaarden voor beheer en exploitatie	17
4.3.1 Uniformeren van programmeringregels	17
4.3.2 Uniformeren systematiek voor gebruikstarieven	17
4.3.3 Uniform ontwikkelingsplan als basis voor subsidieverlening	18
4.4 Speerpunt 4: Vergroten bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid	19
4.5 Speerpunt 5: bewaken van een goede spreiding en benutting	20
4.6 IJkpunten voor ons beleid	20
5. Jeugdaccommodaties en scouting	21
5.1 Positionering: Jeugdaccommodaties als instrument van beleid	21
5.2 Over programmering en multifunctioneel gebruik	21
5.3 Beheer en exploitatie	22
5.4 Spreiding	22
5.5 Scoutingaccommodaties	23
6. Financiële kader	25
6.1 De financiering van het accommodatiebeleid in 2008	25
6.2 Het voorgestelde beleid en incidentele intensiveringen	25
6.3 Het voorgestelde beleid en structurele financiële gevolgen	25
6.4 Kaders voor structurele financiering	27
Bijlage 1 Overzicht wijkaccommodaties	29

***De foto op de voorzijde is genomen bij Wijkhuis de Brem tijdens het maken van zogenaamde 3D kaarten door jonge en oudere wijkbewoners uit Rijpelberg

1. Inleiding

1.1 Achtergrond: over onze wijkaccommodaties

Wijkaccommodaties zijn een belangrijke ontmoetingsplek voor onze burgers. Jaarlijks bezoekt bijna een kwart van de Helmondse een wijkaccommodatie in onze stad. Buurthuis St. Anna, dat dateert van voor de tweede wereldoorlog, is de oudste wijkaccommodatie van de stad. Wijkhuis 't Brandpunt is het meest recente wijkhuis van Helmond. De verschillen tussen de wijkaccommodaties in onze stad zijn groot. Niet alleen qua type gebouw en omvang, maar ook qua organisatievorm, vorm van beheer en wijze van aansturen en financieren (zie bijlage 1). Deze verschillen zijn voor een groot deel terug te voeren op de tijdvakken waarin ze zijn ontstaan en de verschillende subsidieregimes waaronder ze zijn neergezet.

Met accommodatiebeleid is veel gemeenschapsgeld gemoeid. Jaarlijks subsidiëren we in het kader van het subsidieprogramma Jeugd, Zorg, Welzijn en Sport voor ruim € 1,3 miljoen aan beheer en exploitatie van onze wijkaccommodaties. Het is belangrijk deze middelen goed te besteden. In deze nota geven wij aan hoe we dat de komende periode willen doen.

1.2 Afbakening: wijkaccommodaties

De beleidskaders uit deze nota hebben betrekking op de *gesubsidieerde wijkaccommodaties* in onze stad: *de wijkhuizen en jongerencentra*. Dit kunnen eigenstandige wijkhuizen zijn of wijkhuizen die onderdeel uitmaken van een multifunctionele accommodatie, zoals wijkhuis de Fonkel. Kenmerkend voor een wijkaccommodatie is dat deze wordt beheerd en geëxploiteerd door één orgaan - de zogenaamde hoofdhuurder -, voor gebruik door meerdere organisaties, netwerken, verbanden, clubs, verenigingen uit de wijk en stad. Hiermee onderscheidt een wijkaccommodatie zich van een verenigingsgebouw, waar de hoofdhuurder(s) tevens de gebruiker(s) is (zijn).

Helmond heeft volgens deze definitie 11 wijkhuizen: De Fonkel, De Boerderij, De Terp, De Brem, De Lier, Parkzicht, De Zonnestein, MFC Stiphout, 't Brandpunt (voorheen: MFC Brandevoort), het Patronaat en buurthuis St. Anna. De accommodaties waarin buurtvereniging Hoogeind en Bloemenwijk zijn gehuisvest, beschouwen we als een verenigingsgebouw of een multifunctionele accommodatie, al hebben beide wel een buurthuisfunctie. Naast deze wijkhuizen heeft Helmond vijf jongerencentra: OJC 't Badhuis, OJC Jovic, OJC Connect (voorheen OJC West Side) OJC Plein en het Tienerhuis.

Naast deze gesubsidieerde wijkaccommodaties, zijn er in Helmond drie geprivatiseerde wijkhuizen. Deze accommodaties waren voorheen eigendom van de gemeente: De Geseldonk, De Loop en De Kamenij. Verder zijn er in de stad diverse private sociëteiten en zalencentra die soms ook een wijk- of buurthuisfunctie vervullen.

1.3 Aanleiding: waarom nieuw accommodatiebeleid?

Jarenlang lag de nadruk in ons beleid op exploitatie en beheer: we verstrekten subsidies voor het in stand houden van wijkaccommodaties. De accommodaties werden 'beleidsmatig' in beperkte zin benut. Wel hebben we de afgelopen jaren de subsidiestromen richting de wijkaccommodaties transparanter gemaakt¹. Ook is er meer uniformiteit gebracht in de huren die de gemeente als eigenaar van de accommodaties, in rekening brengt bij de hoofdhuurder. Verder is in de afgelopen periode achterstallig onderhoud ingelopen². Vanuit het streven naar een meer beleidsmatige aansturing van de wijkaccommodaties, heeft de gemeente eind 2004 een extern onderzoek laten uitvoeren³. Dit onderzoek vroeg aandacht voor de lage bezettingsgraad en de grote diversiteit in organisatie- en beheervormen en aansturingregimes.

Verhogen van de bezettingsgraad en het vergroten van de uniformiteit zijn echter geen doelen op zich. Het vraagt een visie op de rol van wijkaccommodaties. Bezettingsgraden opschroeven kan namelijk op veel manieren. Bij commerciële exploitatie kunnen met bruiloften, feesten en reünies de bezettingsgraden en exploitatieresultaten van wijkhuizen verbeteren. Maar willen we onze wijkhuizen hiervoor benutten? Zien we dit als een goed gebruik van ons maatschappelijk vastgoed? In reactie op het onderzoek is in 2005 een opiniërende nota vastgesteld over de toekomst van onze wijkhuizen⁴. Hierin is een nieuwe koers uitgezet. Deze nota stelt dat we wijkaccommodaties dienen te benutten voor het realiseren van onze beleidsdoelen en om in te spelen op de behoefte van de wijk. Met deze nieuwe nota geven we handen en voeten aan dit uitgangspunt.

Wijkhuizen in Nederland in historisch perspectief⁵

Wijkhuizen dateren van na WO II. We noemden ze toen parochiehuus of patronaat. Onder leiding van de katholieke kerk en plaatselijke notabelen kwam in die tijd het buurthuiswerk tot stand. Dit was bedoeld voor mensen uit de 'eigen kring'. Vanwege de ontkerkelijking nam tussen 1965 en 1975 het particulier initiatief af, terwijl met de opkomst van de verzorgingsstaat tegelijkertijd de overheidsbemoediging toenam. Parochiehuizen werden overgedragen aan gemeenten en kregen een neutrale functie. Het professionele buurt- en clubhuiswerk nam in deze periode een grote vlucht. In de loop van de jaren '80 is deze overheidsbemoediging weer afgebouwd. Welzijnstaken werden gedecentraliseerd en er werd fors bezuinigd. Wijkhuizen kwamen weer in handen van vrijwilligers - soms met uitzondering van aandachtswijken - en naar de gebouwen werd vaak nauwelijks meer omgekeken. In de loop van de jaren '90 verschijnen de wijkhuizen opnieuw op de kaart. De gebiedsgerichte benadering staat sterk in de belangstelling en de stadsvernieuwing en later het grote stedenbeleid fungeren als aanjager. In deze periode die tot op dit moment voortduurt, zien we een sterke ontwikkeling van het multifunctioneel gebruik en een professionalisering van beheer. Professionals en vrijwilligers kunnen nu samen de wijkaccommodaties, waarbij professionals garant staan voor continuïteit.

1.4 De opgave voor het nieuwe accommodatiebeleid

Wij willen met het nieuwe accommodatiebeleid de rol van accommodaties beter verankeren in ons beleid. Dit betekent waarborgen dat wijkaccommodaties een bijdrage leveren aan het realiseren van onze beleidsdoelen en dat ze inspelen op de behoefte van de wijken. Dit is onze leidende ambitie. Daarnaast dient het nieuwe accommodatiebeleid een bijdrage te leveren aan de volgende zaken.

1. *Verhogen van de bezettingsgraad*: volgens extern onderzoek uit 2004 is de bezettingsgraad van de wijkhuizen in Helmond erg laag, namelijk gemiddeld 14%⁶. Kanttekening hierbij is dat de gekozen berekeningsmethode alle ruimtes (publieksruimtes, kantoorruimtes, opslagruimtes) meeweegt. Verder is bij deze 14% niet uitgegaan van de feitelijke openingstijden, maar van een openingstijd van 70 uur per week. Zo'n openstelling is in theorie mogelijk, maar voor veel wijken niet realistisch. Hoewel we de lage bezettingsgraad dienen te nuanceren, zien we niettemin ruimte voor een hogere bezetting en betere benutting van ons maatschappelijk vastgoed.

¹ Sinds 2006 maken we voor accommodaties die in beheer zijn van een stichting, een onderscheid tussen subsidiëring van exploitatie en beheer en subsidiëring van huur of huisvestingskosten.

² Conform het bedrijfsplan Vastgoed 2005-2009 is de lijn - dat zoveel mogelijk - kostendekkende huren in rekening worden gebracht.

³ Onderzoek wijkvoorzieningen gemeente Helmond, eindrapportage, ICS Adviseurs Huisvesting & Organisatie, december 2004.

⁴ Opiniërende nota: Toekomst Wijkaccommodaties, 2005

⁵ Het uitnodigende Gemeenschapshuis, M. Broens, Uitgave van Stichting Zet en Stichting 't Heft, Tilburg, 2008.

⁶ Uit: Onderzoek wijkvoorzieningen gemeente Helmond, eindrapportage, ICS Adviseurs Huisvesting & Organisatie, december 2004.

2. *Vergroten uniformiteit:* de diversiteit in wijkhuizen in onze stad is groot. Deze diversiteit is op zich geen probleem. Wel vinden we verschillen in aansturing onwenselijk (bijvoorbeeld voor de ene accommodatie wel subsidievoorwaarden en voor de andere accommodatie nagenoeg geen). Dit geldt ook voor verschillen in financiële randvoorwaarden voor beheer en exploitatie (bijvoorbeeld verschillen in de systematiek van gebruikstarieven en verschillen in subsidiegrondslagen). Met het nieuwe beleid willen we deze ongewenste verschillen wegnemen.
3. *Versterken continuïteit:* er zijn duidelijke signalen dat het aantal vrijwilligers voor onze wijk- en buurthuizen afneemt. Het beeld verschilt per wijkaccommodatie, maar vooral voor uitvoerende beheertaken is het steeds lastiger vrijwilligers te vinden. Het werven en binden van vrijwilligers stelt de (vrijwillige) bestuurders steeds meer voor problemen. De werving van vrijwillige bestuurders lijkt in 2008 nog minder een probleem. Wel zijn veel van de huidige bestuursleden op leeftijd. Het is de vraag of we in de toekomst op een zelfde vrijwillige inzet kunnen rekenen.

Daarnaast is de inzet dat er tot en met 2012 géén gedwongen sluiting van wijkaccommodaties plaats vindt, zodat de accommodaties zich kunnen instellen op het nieuwe beleid.

1.5 Relevante ontwikkelingen

Nieuw beleid vertrekt niet alleen vanuit een ambitie en geeft antwoord op actuele knelpunten, maar anticipeert ook op relevante ontwikkelingen. Een aantal ontwikkelingen biedt kansen voor het accommodatiebeleid. Een aantal ontwikkelingen zet de opgave voor het accommodatiebeleid extra onder druk.

Ontwikkelingen die de opgave 'verzwaren'

- De gesignaleerde afname van vrijwilligers voor operationele beheertaken in wijkaccommodaties, is niet specifiek voor Helmond. Ook landelijk loopt het aantal vrijwilligers terug. Niet alleen voor operationele beheertaken, ook voor bestuurstaken. Vrijwilligers geven steeds vaker prioriteit aan gezinsgebonden vrijwilligerswerk (bijvoorbeeld op school of bij een sportvereniging) boven vrijwilligerswerk voor het algemeen belang, zoals in wijkhuizen. Bovendien geven vrijwilligers de voorkeur aan een tijdelijke inzet, terwijl het runnen van een wijkaccommodatie om een structurele inzet vraagt.
- Toename van de vereiste expertise op het terrein van beheer en exploitatie vanwege de aangescherpte wetgeving (bijvoorbeeld op het terrein van milieu, hygiëne, accountancy), maar ook vanwege de toegenomen mondigheid van burgers. In combinatie met de ontwikkeling van hierboven leidt dit tot professionalisering van beheer en exploitatie, waarbij betaalde krachten samen met vrijwilligers de accommodaties draaiende houden.
- Toenemende eisen aan de kwaliteit van beheer en accommodaties vanwege de toegenomen koopkracht. De tijd dat gebruikers en bezoekers genoeg nemen met het spreekwoordelijke donkere zaaltje of een norske beheerder is voorbij. Gebruikers en bezoekers verwachten service en kwaliteit, ook in of van een wijkhuis. Ook deze ontwikkeling voedt de professionalisering.
- De professionalisering van het welzijnswerk. Veel activiteiten die voorheen vrijwilligers oppakten vinden in toenemende mate door professionals (betaalde krachten) plaats. Deze ontwikkeling is al decennia geleden ingezet en loopt nog steeds door. Zij heeft onder meer gevolgen voor het traditionele gebruik van wijk- en buurthuizen door vrijwilligers(organisaties).
- Afnemende mogelijkheden paracommercie, onder meer vanwege een steeds scherper optredend Bureau Economische Mededinging. De mogelijkheden van wijkaccommodaties voor het genereren van extra horeca-inkomsten nemen af.

Ontwikkelingen die kansen bieden

- De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) zet in op maatschappelijke participatie en beoogt onder andere dat mensen zolang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Dit heeft gevolgen voor het woning- en zorgaanbod in de wijken, maar ook voor de ontwikkeling van het welzijnsaanbod in de wijken. Een wijkaccommodatie kan tal van participatiebevorderende activiteiten huisvesten. Ook kan zij als uitvalsbasis voor woonservicediensten dienen.
- In lijn met ons Wmo-beleid dat partners uitnodigt herkenbaar en laagdrempelig met hun dienstverlening in de wijk aanwezig te zijn, verplaatsen diverse partners hun dienstverlening naar de wijk of overwegen dit. Een wijkaccommodatie biedt deze partners een uitvalsbasis dichtbij de burgers.

1.6 Totstandkoming en status conceptnota

Voor de totstandkoming van deze conceptnota zijn we gestart met het formuleren van algemene beleidsuitgangspunten, in lijn met de opiniërende nota uit 2005. Vervolgens hebben we deze uitgangspunten in twee parallelle sporen uitgewerkt en geconcretiseerd. Het eerste spoor is praktijkgericht. Het bestond uit het uitvoeren van vijf pilots bij verschillende accommodaties⁷. In deze pilots is samen met de wijk (wijkraad, wijkorganisaties, bewoners, professionals) verkend hoe in concrete situaties de wijkaccommodaties kunnen inspelen op de beleidsdoelen van de gemeente en de behoefte van de wijk. Met de betreffende wijkaccommodaties hebben we de inzichten vertaald in een ontwikkelingsplan voor elke pilot. In het tweede spoor vond verdieping en verbreding plaats. Verdieping via literatuuronderzoek en onderzoek naar 'best practices' in andere gemeenten. En ter verbreding van de inzichten uit de pilots is een gespreksronde gehouden met diverse accommodaties die geen pilot waren. Onze ideeën voor het accommodatiebeleid zijn tot slot besproken in een werkconferentie met het veld en vervolgens opiniërend voorgelegd aan de raadscommissie Samenleving.

1.7 Leeswijzer

Hoofdstuk twee beschrijft onze visie op wijkaccommodaties. We geven hier handen en voeten aan het abstracte uitgangspunt dat we wijkaccommodaties willen gebruiken voor onze beleidsdoelen. Hoofdstuk drie gaat in op waar we anno 2008 staan ten opzichte van deze visie. Door de visie af te zetten tegen de situatie nu, krijgen we grip op de belangrijkste opgaven voor het accommodatiebeleid voor de komende vier jaar. In hoofdstuk vier geven we aan hoe we de komende jaren samen met besturen, beheerders, wijkraden en maatschappelijke partners stappen willen zetten op weg naar deze visie. Hier beschrijven we onze strategie: de weg er naar toe. In hoofdstuk 5 geven we aan wat onze visie betekent voor andere wijkaccommodaties zoals jeugdaccommodaties. Ook gaan we hier kort in op de scoutinggebouwen. In hoofdstuk 6 geven we de financiële kaders voor het nieuwe accommodatiebeleid.

⁷ Er zijn pilots uitgevoerd bij De Fonkel, Parkzicht, De Brem, Jovic en de Geseldonk.

2. Onze visie op wijkaccommodaties

2.1 Inleiding: onze visie in een notendop

Nieuw accommodatiebeleid is geworteld in een visie op de rol van wijkaccommodaties in onze stad. De kern van onze visie is: wijkaccommodaties als instrument van beleid. Hieronder volgt deze visie in een notendop. Daarna geven we in de volgende paragrafen de visie 'handen en voeten'.

In de toekomst.....

- zijn onze wijkaccommodaties een 'levendige' ontmoetingsplek in de wijk met een dynamische uitstraling. Het is een plek om voor iedereen die dat wil, iets te doen, te beleven, te halen.
- zijn onze wijkhuizen er voor iedereen: jong, oud, allochtoon, autochtoon, kwetsbaar en minder kwetsbaar, sociaal-economisch zwak en minder zwak, hoog en laagopgeleid komen er over de vloer.
- is het aanbod in onze wijkhuizen een aansprekende mix van activiteiten en diensten en is voldoende divers om een breed publiek te trekken en te dienen.
- hebben naast allerlei vrijwilligersorganisaties en bewonersinitiatieven professionele instellingen met hun gesubsidieerde aanbod in het wijkhuis voor bewoners een 'gezicht' gekregen in de wijk.
- zijn de trekkers in onze wijkaccommodaties ware 'wijkondernemers' die samen met de wijk werk maken van een goede bezetting met aanbod, dat aansluit bij de behoefte van de wijk.
- zijn in onze wijkaccommodaties nog steeds vrijwilligersbesturen actief. Zij voelen zich gesteund door een beheerpool die hen zoveel mogelijk ontlast en hen in staat stelt te sturen op een goede programmering voor de wijk.
- maken in onze wijkaccommodaties bewoners uit de wijk het verschil: bijvoorbeeld als vrijwilliger in het bestuur of achter de bar, als scholier die maatschappelijke stage loopt, of als een werkzoekende die werkervaring op doet.
- hebben onze wijkhuizen een eigentijdse uitstraling en zijn bereikbaar, toegankelijk en bruikbaar voor ouderen en mensen met een fysieke beperking.
- zijn onze wijkhuizen groot genoeg om een brede ontmoetingsfunctie te kunnen vervullen. Ze liggen bij voorkeur centraal in de wijk.

2.2 Positionering: wijkaccommodaties als middel

Leidend in onze visie is het uitgangspunt dat wijkaccommodaties een instrument zijn voor ons beleid. Dit betekent dat in stand houden van accommodaties geen doel op zich is. Instandhouding vindt plaats omdat we als gemeente vinden dat wijkaccommodaties kunnen bijdragen aan onze beleidsdoelen. De vraag is dan: voor welke beleidsdoelen zijn wijkaccommodaties inzetbaar? In het Wmo-beleidsplan 2008-2011 'Helmond Zorgzame, actieve en sociale stad', onderscheiden we onder meer drie belangrijke doelen: bevorderen van sociale cohesie, leefbaarheid en maatschappelijke participatie.

1. *Wijkaccommodaties voor sociale cohesie in wijk en stad*

Wijkaccommodaties kunnen bijdragen aan de sociale cohesie in buurt, wijk en stad. Hiermee bedoelen we de sociale binding tussen bewoners, jong en oud, allochtoon, autochtoon, kwetsbaar en minder kwetsbaar. Het gaat daarbij om het elkaar verrijken en een gevoel van kennen en gekend worden, zodat bewoners elkaar aanspreken als dat nodig is. Bijvoorbeeld voor een stukje burenhulp of om elkaar te corrigeren. Hoe kunnen wijkaccommodaties hieraan bijdragen? Allereerst door gerichte en spontane ontmoetingen te faciliteren. Gerichte ontmoetingen ontstaan er bij activiteiten voor bewoners, zoals volksdansen of een computercursus. Spontane, kortstondige ontmoetingen ontstaan wanneer bewoners elkaar tegenkomen als ze het wijkhuis binnen lopen voor bijvoorbeeld vormen van dienstverlening, zoals een bloedprikpolie of een spreekuur maatschappelijk werk. Beide typen ontmoetingen dragen bij aan de sociale binding in de wijk. Daarnaast is het vanuit het oogpunt van sociale cohesie wenselijk dat een wijkhuis ontmoetingen faciliteert voor alle groepen burgers in de wijk. Verder is het aanbod liefst een mix van activiteiten voor mensen in vereniging of netwerkverband en van activiteiten voor de hele wijk, die open staan voor iedereen en geen lidmaatschap vragen (denk aan een zondagochtendconcert van een lokale vereniging).

2. *Wijkaccommodaties voor leefbaarheid in wijk en stad*

Wijkaccommodaties kunnen bijdragen aan de leefbaarheid van buurt, wijk en stad. We interpreteren hier leefbaarheid, ter onderscheiding van sociale cohesie, vooral in termen van voorzieningen, functies en activiteiten. Leefbaarheid heeft dan te maken met levendigheid en voorzieningenniveau. Met vragen als: 'is er iets te doen, te beleven, te halen in de wijk'? Hoe kunnen wijkaccommodaties bijdragen aan de leefbaarheid? Allereerst is een wijkaccommodatie al een voorziening op zich. Maar binnen de muren van deze voorzieningen biedt de accommodatie ruimte voor diverse functies. Basisfuncties van veel wijkhuizen zijn: ontspanning, ontmoeting, ontwikkeling (ontplooiing) en het beschikbaar stellen van ruimte voor overleg en vergaderingen.

Maar ook andere functies zijn denkbaar zoals informatievoorziening & advies (spreekuur, voorlichting), zorg (spreekuur logopedie, diëtist, bloedprikpolie), dienstverlening (TNT-servicepunt, haal- en brengdiensten, buitenschoolse opvang), educatie (cursussen en workshops) etc. Leefbaarheid is gebaat bij een ruim (er is altijd iets te doen) en een veelzijdig aanbod. Dit veelzijdige aanbod is ook nodig om alle groepen burgers te bereiken.

3. *Wijkaccommodaties voor maatschappelijke participatie*

Wijkaccommodaties kunnen bijdragen aan de maatschappelijke participatie van onze bewoners. Anders gezegd: wijkaccommodaties kunnen bewoners kansen bieden om mee te doen en erbij te horen. Wijkaccommodaties kunnen hier op diverse manieren een rol spelen. Allereerst door activiteiten te huisvesten, waaraan andere bewoners kunnen meedoen: van bridge tot yoga en van 3D-kaarten maken tot kinderdisco. De bijdrage aan participatie verloopt niet alleen via de activiteiten. Wijkaccommodaties kunnen wijkbewoners ook kansen bieden om mee te draaien in het beheer van accommodaties. Dit kan als vrijwilliger in het bestuur of achter de bar. Maar ook door voor het beheer gebruik te maken van scholieren die maatschappelijke stages lopen, inburgeraars die voor hun inburgering stages lopen, jongeren uit een Halt traject die hun taakstraf voldoen of voor werkzoekenden uit de eigen wijk of mensen uit de sociale werkvoorziening. Voorop staat dat deze mensen geschikt zijn om, al dan niet onder begeleiding, beheertaken uit te voeren.

Keuze 1

Wijkaccommodaties in te zetten als instrument voor beleid

2.3 Programmering: wijkhuizen voor drie typen aanbod

In de bovenstaande visie op de rol van wijkaccommodaties, doet het er toe voor welke activiteiten we onze wijkaccommodaties (laten) gebruiken. Met andere woorden: een hoge bezetting is geen doel op zich, wel een hoge bezetting met de 'goede dingen'. Dit wil zeggen voor activiteiten en diensten die aansluiten bij onze drie beleidsdoelen. In lijn met deze doelen vinden we daarom dat de wijkhuizen vooral voor drie typen activiteiten zijn bedoeld.

1. *Activiteiten voor en door bewoners*

Het gaat hier om een grote diversiteit aan sociale, sociaal-culturele en culturele activiteiten van sociale verbanden. Hiermee bedoelen we formele en informele vrijwilligersorganisaties. Van wijkraden, wijk- en buurtverenigingen, doelgroep en zelfhulporganisaties, tot verenigingen op het terrein van de amateurkunst. Deze verbanden organiseren activiteiten voor de eigen leden of juist voor de hele wijk of stad. Denk bijvoorbeeld aan zang, bridge, koersbal, dans, toneel, yoga, een knutselmiddag voor kinderen of een toneelvoorstelling voor de hele wijk. De gemeente hecht aan dit particulier initiatief en vindt het belangrijk dat deze vrijwilligers met hun activiteiten onderdak vinden in de wijk.

2. *Activiteiten voor bewoners door professionele gesubsidieerde instellingen*

Het gaat hier om activiteiten van professionele instellingen, die we als gemeente vanuit ons beleid subsidiëren. We denken dan primair aan activiteiten en diensten die vanwege de toegankelijkheid en laagdrempeligheid bij voorkeur dichtbij bewoners, in de wijk worden aangeboden. Dit is meer dan het professionele opbouwwerk, kinderwerk of jongerenwerk dat van oudsher in de wijkhuizen te vinden is. In onze visie is het wijkhuis ook een prima plek voor professioneel gesubsidieerd aanbod op terrein van maatschappelijk werk, begeleiding bij re-integratie, voorlichting over alcohol en drugs, volwassen educatie, en op het terrein van ontmoeting en recreatie voor kwetsbare groepen.

3. *Activiteiten en diensten voor bewoners door niet-gesubsidieerde organisaties op terrein van WWZ*

Het gaat hier om professionele activiteiten en diensten, bijvoorbeeld van semi-publieke of commerciële organisaties op het terrein van Wonen, Welzijn, Zorg. Deze activiteiten subsidiëren we niet, maar vinden we beleidsmatig wel belangrijk. We denken hierbij vooral aan de zogenaamde basisvoorzieningen Wonen, Welzijn, Zorg. Dit zijn voorzieningen waarvan we vinden dat die in elke wijk beschikbaar dienen te zijn. Denk aan voorzieningen in de eerste lijnszorg zoals een logopedist of een diëtist of aan buitenschoolse opvang. Een wijkaccommodatie kan ook aan deze activiteiten en diensten onderdak bieden. Echter alleen als de programmering daarvoor ruimte laat en als er gebrek is aan geschikte ruimte elders in de wijk.

Deze drie typen activiteiten hebben in onze visie voorrang bij het opstellen van de jaarlijkse programmering. Pas als de programmering van de accommodatie daarna nog ruimte biedt, is er ruimte voor het binnen halen van andere (commerciële) activiteiten. Want we zien met het oog op de

bezetting en exploitatie natuurlijk graag dat onze accommodaties zo goed mogelijk worden bezet. Gebruik voor commerciële activiteiten, zal plaats moeten vinden binnen de grenzen van het beleid op het terrein van paracommercie. We denken hier dan ook niet aan bruiloften en partijen, maar eerder aan gebruik van ruimten door een particuliere dans- of sportschool of voor andere particuliere cursussen, zoals type- of talencursussen. Dit uiteraard tegen een commercieel tarief (zie hiervoor verder hoofdstuk 4).

Keuze 2

Wijkaccommodaties prioritair te gebruiken voor (drie typen) beleidsrelevant aanbod

2.4 Maatwerk in programmering: De buurt stuurt

In deze nota is leidend dat wijkaccommodaties bijdragen aan onze beleidsdoelen en inspelen op de behoefte van de buurt. In paragraaf 2.2 en 2.3 gaven we aan om welke doelen het gaat en welke typen aanbod aan deze doelen bijdragen. De precieze samenstelling van het aanbod, en daarmee de benutting van onze wijkaccommodaties, kan van wijk tot wijk verschillen. Dat is een kwestie van maatwerk. Dit maatwerk in programmering is de essentie van de 'buurt stuurt'. In de ene wijk is de afstand tussen realiteit en beleidsdoel immers minder groot dan in de andere wijk.

Om er voor te zorgen dat het aanbod van het wijkhuis de behoefte van de wijk weerspiegelt, houdt de accommodatie voeling met de wijk. Hiervoor is het niet voldoende als het (vrijwilligers)bestuur is samengesteld uit bewoners uit de wijk. De 'buurt stuurt' betekent volgens ons dat de wijkaccommodatie het initiatief neemt om met de wijk in gesprek te gaan over hoe de accommodatie nog beter kan worden benut voor de wijk.

Het gesprek van de wijkaccommodatie met de wijk gaat over vragen als onderstaand.

- Hoe zit het met de sociale binding in onze wijk? Hoe voorkomen we dat we als wijk 'los zand' zijn? Hoe kunnen we zorgen dat er meer ontmoetingen tot stand komen?
- Is er voor kinderen, jonge ouders, ouderen en mensen die minder mobiel zijn voldoende te doen in onze wijk? Is er sprake van onveiligheid, overlast, verveling?
- Hoe gaan we om met de kwetsbare bewoners in onze wijk? Met (verstandelijk) gehandicapten, (alleenstaande) ouderen, allochtonen etc.? Is er sprake van spanning, van uitsluiting?
- Hoe zit het met het voorzieningenniveau in de wijk? Kan het toevoegen en bundelen van functies in de wijkaccommodatie de sociale infrastructuur in de wijk versterken?
- Wat leeft er onder bewoners? Is er sprake van onrust, ontevredenheid, bijvoorbeeld over nieuwbouwplannen, huurverhogingen, ontwikkelingen in de thuiszorg, alcoholgebruik onder de jeugd?
- Et cetera

We hechten er daarom aan dat elke wijkaccommodatie regelmatig het initiatief neemt voor een gesprek met de wijkraad, wijkvereniging en eventueel professionals of andere informele sleutelpersonen uit de wijk, over de rol van het wijkhuis in de wijk. Daarbij willen we de rol van de wijkraad 'formaliseren'. We zien graag dat de wijkraad elk jaar een kwalitatief advies uitbrengt aan de wijkaccommodatie over de programmering.

Het afstemmen van de programmering op de behoefte van de wijk, veronderstelt daarnaast dat de wijkaccommodatie de programmering afstemt op het activiteiten en dienstenaanbod van eventuele andere organisaties in de wijk. Bijvoorbeeld de diensten en recreatie- en ontmoetingsactiviteiten van verzorgingstehuizen of woon-zorgcomplexen, de dagarrangementen van (brede) scholen en het aanbod van eventuele andere (geprivatiseerde) wijkhuizen in de wijk. Deze afstemming is ook nodig om ongewenste concurrentie te voorkomen.

Keuze 3

Wijkraden (of vergelijkbare wijkorganen) een adviesrol te geven over de programmering in de wijkaccommodatie(s) in hun wijk.

2.5 Beheer en exploitatie: ondernemend en wijkgericht beheer

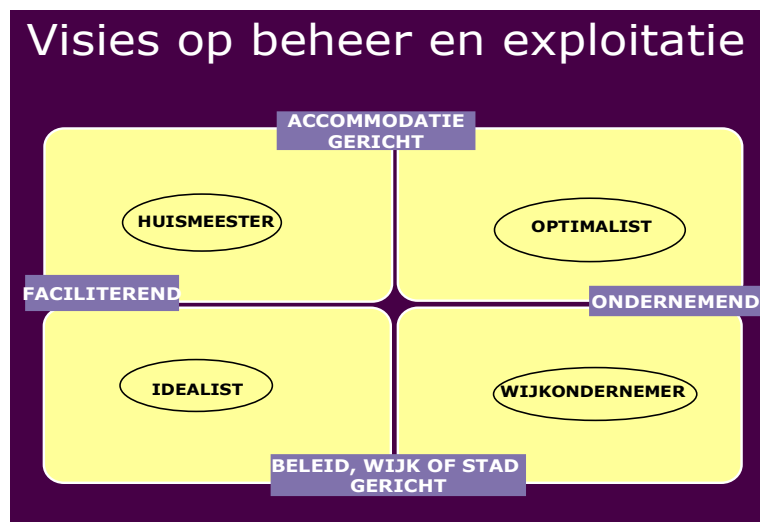
Een (wijk)accommodatie vult zich niet vanzelf met aanbod dat aansluit bij onze beleidsdoelen en dat ook nog eens is afgestemd op de behoefte van de wijk. Ook de gewenste verhoging van de bezettingsgraad van onze wijkhuizen gaat niet vanzelf. Het inzicht dat een accommodatie zich niet vanzelf vult met de 'goede dingen', heeft gevolgen voor onze visie op beheer en exploitatie van wijkaccommodaties. Het schema hieronder onderscheidt vier visies op beheer en exploitatie op basis van de volgende twee dimensies.

Faciliterend versus ondernemend beheer (horizontaal)

Faciliterend beheer staat voor een wijze van beheer waarbij de wijkaccommodatie zich beperkt tot het 'faciliteren' of mogelijk maken van activiteiten en ontmoetingen. De wijkaccommodatie treedt als het ware op als een zalenverhuurcentrum en 'accommodeert' verzoeken om ruimte voor activiteiten en diensten. De oriëntatie is intern gericht. Bij *ondernemend beheer* zoekt het beheer actief naar nieuwe activiteiten of functies, gebruikers of partners voor de accommodatie. Het beheer is naar buiten gericht met ogen en oren in de wijk.

Accommodatiegericht versus beleids- en wijkgericht beheer (verticaal)

Accommodatiegericht beheer is een wijze van beheer die gericht is op het realiseren van een goede bezetting en (exploitatie) resultaat voor de accommodatie. Terwijl *beleids- en wijkgericht beheer* is gericht op het realiseren van een goede bezetting en (exploitatie) resultaat voor het beleid en de wijk. Telt bij accommodatiegericht primair de kwantiteit (hoge bezetting), bij beleids- en wijkgericht beheer telt de diversiteit/kwaliteit van het aanbod en het sociale effect.

Bij de inzet van wijkhuizen als instrument van beleid hoort ondernemend én beleid en wijkgericht beheer (kwadrant rechts onder). We vragen dat de wijkaccommodatie zich gedraagt als een *wijkondernemer*: naar buiten gericht, ondernemend en met het belang van de wijk voorop. Voor de wijkondernemer prevaleert het maatschappelijk resultaat, de kwaliteit en de diversiteit van de programmering, boven het financieel resultaat van de programmering. Kortweg: de wijkondernemer gaat voor *volle accommodaties* met de *goede dingen*. Accommodaties zijn volgens ons goed gevuld bij een bezettingsgraad van 60% binnen de gerealiseerde openstelling⁸.

⁸ Voor het berekenen van de bezettingsgraad gaan we uit van de verhouding tussen het aantal uren dat ruimten beschikbaar zijn voor multifunctioneel gebruik en het aantal uren dat deze ruimten daadwerkelijk worden gebruikt.

Vier visies op beheer toegelicht

1. *De optimalist* staat voor actief en ondernemend beheer gericht op het realiseren van een hoge bezetting. De inhoud van het aanbod doet minder ter zake dan de kwantiteit en de potentiële (financiële) opbrengst van het aanbod. De optimalist is extern gericht en haalt gebruikers actief naar het wijkhuis toe.
2. *De idealist*: staat voor faciliterend beheer gericht op het gastvrijheid verlenen aan activiteiten en diensten die aansluiten bij de doelen van beleid en de behoefte van de wijk. Doordat de beheerder zich passief opstelt en intern is gericht, is hij afhankelijk van het aanbod dat zich meldt en zijn er weinig garanties voor een hoge bezetting met de goede dingen.
3. *De huismeester* staat voor faciliterend beheer, gericht op het gastvrijheid verlenen aan alle mogelijke activiteiten. Relevantie voor beleid of de wijk speelt daarbij geen rol. Dit type beheer vraagt om dienstverlenende huismeesters, die de zaken goed op orde hebben.
4. *De wijkondernemer* staat voor (pro)actief beheer gericht op het realiseren van een hoge bezetting met de 'goede dingen'. De wijkondernemer is extern gericht. Hij zoekt in tegenstelling tot de optimalist wel actief naar nieuwe functies, partners en gebruikers die aansluiten bij de behoefte van de wijk.

Keuze 4

Wijkaccommodaties vragen om ondernemend en wijk- en beleidgericht beheer en exploitatie

2.6 Visie op organisatie van beheer en exploitatie

Wat betekent de bovenstaande visie op de wijkaccommodaties en het gewenste beheer en exploitatie voor de organisatie van beheer en exploitatie? In onze visie betekent het voorgaande geen blauwdruk voor één bepaalde organisatievorm. Wil een organisatie als wijkondernemer kunnen fungeren, dan dient in een organisatie een aantal taken te worden uitgevoerd. Deze taken zijn⁹:

- *strategische taken*: beleidsbepaling (visie en strategie, vastgelegd in een ontwikkelingsplan, zie hoofdstuk 4), bestuurlijk overleg met andere partners, zoals de wijkraad, de wijkvereniging (of een ander orgaan), professionele organisaties en vaststellen begroting en rekening.
- *tactische taken*: tot stand brengen van een goed gevulde en veelzijdige programmering, onderhouden van netwerken in de wijk, aansturen van de accommodatiemedewerkers, (werk- en onderhouds)planning opstellen en bewaken, exploitatie en alles wat daarmee samenhangt.
- *operationele taken*: openen, sluiten, koffie en thee verzorgen, bar draaien, ruimtes inrichten, klein onderhoud, inkopen, schoonmaak, telefoon et cetera.

De uitvoering van deze taken kan op verschillende manieren worden georganiseerd. De wijze waarop is onder meer afhankelijk van de ambities en competenties van de beschikbare bestuurders, betaalde krachten en de vrijwilligers die in de accommodatie actief zijn. Zo volstaat bij een actief meewerkend bestuur eerder een beheerder die zich beperkt tot operationele beheertaken, dan bij een bestuur dat meer op afstand wil functioneren. Een bestuur op afstand heeft wellicht behoefte aan een beheerder, die ook de tactische taken in de accommodatie voor zijn rekening neemt, zoals de programmering. We volstaan daarom met een aantal randvoorwaarden waaraan de organisatie moet voldoen.

Heldere eindverantwoordelijkheid

Bij elke wijkaccommodatie is er een orgaan, persoon of organisatie eindverantwoordelijk voor beheer of exploitatie. Dit kan het (vrijwilligers)bestuur zijn, maar dit kan ook een professional (betaalde kracht) zijn (namens een professionele organisatie). Dit vereist dat aan deze positie de juiste bevoegdheden worden gekoppeld. Dat wil zeggen dat de eindverantwoordelijke ook daadwerkelijk zeggenschap heeft over het beheer en de beheerders die in de accommodatie worden ingezet.

Geen verstrengeling van belangen of dubbele petten

Professionele organisaties die gebruik maken van het wijkhuis kunnen geen zitting nemen in het wijkhuisbestuur. Wanneer een wijkhuis onderdeel uitmaakt van een multifunctionele accommodatie (MFA), kunnen afspraken over ruimtegebruik en beheer door de participanten in de MFA contractueel worden vastgelegd. Zij kunnen wel, als andere gebruikers, zitting nemen in een gebruikersraad.

⁹ Het zogenaamde eigenarenbeheer (groot onderhoud, opstalverzekering) wordt uitgevoerd door de eigenaar, de gemeente. De taken in het kader van eigenarenbeheer staan beschreven in de informatiebrochure Vastgoed.

Geworteld in de wijk

Gezien de wenselijkheid van maatwerk voor de wijk, is het belangrijk dat de accommodatie goed geworteld is in de wijk. Een wijkhuis heeft dan ook bij voorkeur een bestuur dat is samengesteld uit vertegenwoordigers uit de wijk. We realiseren ons dat dit niet altijd haalbaar is. Wijkbewoners kunnen echter ook op andere manieren actief zijn in het beheer van de wijkaccommodatie. In een gebruikersraad, als vrijwilliger (tijdelijk of structureel), als stagiaire, werkzoekende, betaald beheerder, et cetera. Menskracht uit de wijk, zorgt voor herkenbaarheid voor bezoekers en binding van de accommodatie aan de wijk.

Keuze 5

Er is geen uniform organisatiemodel voor wijkaccommodaties. De organisatie van een wijkaccommodatie voldoet aan de bovenstaande drie randvoorwaarden.

2.7 Visie op spreiding, omvang, locatie en fysieke kwaliteit

Volgens het onderzoek uit 2004 heeft Helmond voldoende wijkhuizen in de stad¹⁰. In de inleiding gaven we aan dat we tot 2013 geen sanering of samenvoeging van wijkhuizen willen inzetten. Wel willen we in deze nota alvast de kaders aanreiken voor spreiding, omvang, locatie en de fysieke kwaliteit van de accommodaties in de toekomst.

Een wijkhuisfunctie - ruimte voor ontmoeting en recreatie - voor elke wijk

Het Wmo beleidsplan 2008-2012 en de bijbehorende startnotitie Wonen, Welzijn, Zorg, ziet de wijkhuisfunctie - een openbare ruimte voor ontmoeting en recreatie - als een basisvoorziening die in elke wijk aanwezig dient te zijn. Hieruit volgt dat elke wijk over een wijkhuisfunctie dient te beschikken. Dit kan als eigenstandig wijkhuis, maar bijvoorbeeld ook als onderdeel van een multifunctionele accommodatie, zoals in het geval van wijkhuis de Fonkel en 't Brandpunt. Ook een privaat wijkhuis of sociëteit volstaat, zolang activiteiten voor en door bewoners uit de wijk er terecht kunnen (1e type van beleidsrelevant aanbod, zie paragraaf 2.3).

Maximaal één gesubsidieerd wijkhuis in elke wijk

In de toekomst zien we in principe liever in elke wijk een 'grote' en goede wijkaccommodatie, dan een versplintering van de wijkhuisfunctie over meerdere gesubsidieerde wijkhuizen, verenigingsgebouwen en geprivatiseerde wijkhuizen. Zo'n versplintering is ongewenst vanuit het oogpunt van ontmoeting. Ontmoeting en wederzijdse verrijking, is gebaat bij zoveel mogelijk bewoners en (vrijwilligers) organisaties die hetzelfde gebouw gebruiken. Ook is versplintering onwenselijk vanuit het oogpunt van een goede bezetting en een efficiënte inzet van beheer- en exploitatiemiddelen. Voorwaarde is wel dat dit ene gesubsidieerde wijkhuis groot genoeg is. Daarnaast kunnen geografische barrières (kanaal, hoofdweg et cetera), een tweede wijkhuis legitimeren.

Een wijkhuis van voldoende omvang

Als referentienorm voor de omvang van een wijkaccommodatie kiezen we voor een norm die aansluit bij het landelijk gemiddelde van tussen de 0,10 en 0,15m² vloeroppervlak per inwoner van het betreffende verzorgingsgebied. Uiteindelijk dient de ruimtebehoefte te worden gezien in relatie tot de behoefte aan activiteiten in de betreffende of nieuw te ontwikkelen wijk en de ruimtemogelijkheden van andere (welzijns)accommodaties (scholen, verzorgingscentra, sportaccommodaties) en private zalenverhuurcentra en sociëteiten in de wijk. Dit is een kwestie van maatwerk.

Op een centrale locatie en bereikbaar, toegankelijk en bruikbaar

Uit onze visie volgt verder een duidelijke voorkeur voor een centrale locatie, die goed bereikbaar is voor mensen die minder mobiel zijn. Bijvoorbeeld in één van de aan te wijzen woonservicezones in onze wijken. Voor wat betreft de fysieke kwaliteit van het gebouw vinden we het belangrijk dat de inhoud (functies) leidend is en dat de gebouwen goed bereikbaar (kun je er komen?), toegankelijk (kun je er binnen?) en bruikbaar (kunnen de ruimtes worden gebruikt?) zijn voor mensen met een fysieke beperking. Daarnaast hechten we eraan dat de gebouwen goed onderhouden zijn, efficiënt zijn ingericht, en niet detoneren met hun omgeving.

Keuze 6

Uitgaan van in principe maximaal 1 gesubsidieerd wijkhuis per wijk

¹⁰ Dit onderzoek gaat uit van een norm van 1 wijkhuis op 10.000 inwoners.

3. Waar staan we nu en waar liggen de ontwikkelingsmogelijkheden?

In dit hoofdstuk geven we aan waar we nu staan ten opzichte van de visie en waar de grootste opgaven liggen voor de toekomst. We baseren ons daarbij op de pilots, de gespreksronde met de besturen van overige wijkaccommodaties en de bijeenkomsten met de professionals.

3.1 Accommodaties zijn op de goede weg

Uit alle contacten bij het opstellen van deze nota blijkt dat besturen en beheerders zich bewust zijn van de maatschappelijke rol en betekenis van de wijkaccommodaties. Verschillende vrijwilligersbesturen, ook al zijn ze strikt genomen een beheerstichting, hebben qua taakopvatting kenmerken van het type 'wijkondernemer'. Vaak zonder dat de gemeente er gericht op stuurt, hebben deze accommodaties hun taak zorgvuldig opgepakt. Zo ook hebben we de indruk dat bezetting van de accommodaties de afgelopen jaren is verbeterd. Tegelijkertijd zien we - nu we onze visie op accommodaties en accommodatiebeleid hebben aangescherpt - nog duidelijker welke waarde accommodaties in potentie voor ons beleid hebben en zien we ruimte voor verdere ontwikkeling.

3.2 Ontwikkelingsmogelijkheden voor de toekomst

We zien diverse ontwikkelingsmogelijkheden voor de toekomst. De aard en omvang van de ontwikkelopgave verschilt van accommodatie tot accommodatie. Hieronder geven we enkel in algemene zin aan, aan welke ontwikkelingen we - gezien onze visie - wenselijk vinden.

1. Verbreden van het bereik

Uit onderzoek blijkt dat zo'n 25% van onze volwassen bewoners wel eens een wijkhuis bezoekt. Dit betekent dat onze wijkhuizen voor de andere bewoners geen rol van betekenis spelen. Vanuit het oogpunt van sociale cohesie is het wenselijk dat onze wijkaccommodaties uiteenlopende groepen bewoners bereiken. Niet alle accommodaties in onze stad slagen hier op dit moment even goed in. Van diverse accommodaties is bekend dat ze vooral ouderen bereiken. Ook worden de wijkhuizen in de zogenaamde aandachtswijken op dit moment vooral bezocht door bewoners met sociaal-economische achterstand. Voor de binding in de wijk is het echter belangrijk dat onze wijkhuizen iets bieden voor alle bewoners: kinderen, jongeren, ouderen en onze 'modale' en 'bovenmodale' inwoners et cetera. In het kader van ons Wmo-beleid vragen we bovendien extra aandacht voor het bereiken van mensen met een beperking, allochtonen en kwetsbare groepen.

2. Versterken diversiteit aanbod

Vanuit het oogpunt van sociale cohesie en leefbaarheid is het gewenst dat onze wijkaccommodaties een divers aanbod huisvesten. Dit is ook nodig om het bereik van de wijkhuizen te verbreden. Dit vraagt een interessante mix aan functies en activiteiten, die bewoners met verschillende achtergronden en interesses aantrekt. Het is onze indruk dat de diversiteit beter kan. Op dit moment bieden de meeste accommodaties vooral activiteiten ter ontspanning en vermaak. Daar is niets mis mee, zolang dit aansluit bij de behoefte van de wijk. Uit de pilots blijkt echter dat er op zijn minst sprake is van een latente behoefte aan workshops, cursussen, lezingen (dus meer ontplooiing), maar ook aan meer voorlichting en advies. Daarnaast blijkt dat sommige wijkhuizen op dit moment vooral activiteiten in vereniging of netwerkverband huisvesten en weinig activiteiten aanbieden voor bewoners die geen deel uit maken van een organisatie. Vanuit het oogpunt van sociale cohesie is juist ook op dit punt meer diversiteit van belang.

3. Meer verbinding en samenwerking met partners in wijk en stad

Wijkondernemer zijn betekent niet dat een accommodatie (bestuur, de beheerder) zelf nieuwe activiteiten moet organiseren om de programmering te versterken en de bezetting te verhogen. Het gaat vooral om het verbinden van organisaties en personen. Om in te spelen op de behoefte aan meer activiteiten op het terrein van ontplooiing kunnen accommodaties een beroep doen op partners die gespecialiseerd zijn in educatie, bijvoorbeeld het ROC of het Kunstkwartier. Dit actief betrekken van nieuwe (professionele) partners staat nog in de kinderschoenen. Naast samenwerking met professionele partners is ook samenwerking met de wijkvereniging en wijkraad gewenst. In sommige wijken komen accommodatie, wijkvereniging en wijkraad regelmatig bijeen om te spreken over de programmering. Een aantal stemt ook af hoe de beschikbare activiteitenbudgetten van ieder zo goed mogelijk kunnen worden ingezet. In andere wijken ontbreekt dit overleg. Ook is overleg en afstemming op de programmering van andere organisaties met activiteiten-aanbod in de wijk, zoals collega wijkhuizen en woonzorgcentra nog niet vanzelfsprekend.

4. Versterken kwaliteit beheer en exploitatie

In onze visie vragen we van alle accommodaties, ook die met een vrijwilligersbestuur, wijkondernemerschap om een goed gevulde programmering te realiseren met toegevoegde waarde voor de wijk. Uit de pilots en tijdens de werkconferentie blijkt dat de vrijwilligersbesturen bereid zijn deze handschoen op te pakken, maar niet zonder meer. Velen geven aan dat ze op dit moment hun handen meer dan vol hebben aan het zoeken van vrijwilligers, het aansturen van vrijwilligers en medewerkers, het voeren van de administratie, het organiseren van klein onderhoud. De bestuurslast is al groot. Professionele ondersteuning bij het beheren en exploiteren van de accommodatie zou welkom zijn. Voor het ene bestuur is dit vooral ondersteuning bij de administratie, voor een ander bestuur is dit ondersteuning bij het operationeel beheer. Zonder deze ondersteuning bestaat de kans dat vrijwilligersbesturen het op termijn voor gezien houden.

5. Meer aandacht voor inzet wijkbewoners in beheer

Voor vrijwel alle wijkhuizen geldt dat ze zonder vrijwilligers in het beheer niet (meer) dezelfde openstelling kunnen realiseren. Het werven en binden van vrijwilligers heeft dan ook ieders aandacht, echter met wisselende resultaten. Minder gebruikelijk is het om ook andere groepen wijkbewoners in het wijkhuis een kans te bieden ervaring op te doen. We denken hierbij aan inburgeraars (in kader van een inburgeringstraject), jongeren met taakstraf (in kader van Halt-traject), scholieren (maatschappelijke stage), mensen in een re-integratietraject of mensen uit de sociale werkvoorzieningen. Een aantal wijkaccommodaties, zoals De Fonkel en De Lier, maakt wel gebruik van de mogelijkheden van deze wijkbewoners en biedt hen kansen om mee te doen.

6. Verbeteren kwaliteit, bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid van de gebouwen

Wanneer we onze wijkhuizen willen inzetten voor het beleid, is het nodig dat de wijkaccommodaties ook bereikbaar, toegankelijk en bruikbaar zijn voor de doelgroepen van ons beleid. Dit geldt in het bijzonder voor ouderen en mensen met een beperking. Uit een quick scan van het Gehandicapten-Overleg Helmond uit 2005 blijkt dat de bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid van onze wijkhuizen grote verschillen vertoont.

4. Strategie – onze speerpunten

In dit hoofdstuk geven we aan hoe we de komende jaren willen werken aan onze visie en de accommodaties (nog) meer willen gaan inzetten voor het realiseren van onze beleidsdoelen. Daarbij geven we tegelijkertijd aan hoe we – werkend vanuit en aan deze visie – de drie andere opgaven voor het accommodatiebeleid willen oppakken: namelijk het verhogen van de bezettingsgraad, het uniformeren van de randvoorwaarden voor exploitatie en beheer en het vergroten van de continuïteit in beheer en exploitatie (zie ook hoofdstuk 1).

4.1 Speerpunt 1: Impuls voor vernieuwing en een hogere bezetting

Met onze visie op accommodaties en accommodatiebeleid hebben we onze verwachtingen van accommodaties aangescherpt. We vragen 'wijkondernemerschap'. We vragen dat accommodaties zich inzetten voor een bezetting van 60%, stellen eisen aan de programmering en we stimuleren dat accommodaties werk maken van het inzetten van menskracht uit de wijken in het beheer. Of er voor de individuele wijkaccommodatie veel of juist weinig verandert, verschilt per accommodatie en is afhankelijk van de uitgangssituatie. We realiseren ons dat dit een hele omslag kan zijn. Vandaar dat we elke accommodatie vragen om zich – samen met de wijkraad, de wijk- en/of buurtverenigingen en professionals uit de wijk – te heroriënteren op de rol en werkwijze van de accommodatie.

Heroriëntatie met begeleiding door wijkaccommodatie

Deze heroriëntatie mondt uit in een ontwikkelingsplan voor de periode 2009/2010 tot en met 2012. Hierin beantwoordt de accommodatie de kernvraag: hoe kunnen we het wijkhuis de komende periode zo goed mogelijk benutten voor de wijk? De accommodatie (het bestuur of de eindverantwoordelijk beheerder) geeft in het ontwikkelingsplan aan hoe deze zich in de toekomst wil ontwikkelen onder andere qua bereik, qua programmering, bezetting en qua organisatie van beheer. Ook geeft ze aan welke exploitatiebegroting bij de nieuwe situatie hoort. Ook de efficiency van de bedrijfsvoering is onderdeel van de heroriëntatie. De gemeente zal de wijkaccommodaties bij deze heroriëntatie ondersteunen. Bijvoorbeeld door externe begeleiding aan te bieden en een beknopt en eenvoudig format beschikbaar te stellen voor het ontwikkelingsplan.

Stimuleren gebruik wijkaccommodaties door gemeente

Daarnaast zal de gemeente professionele instellingen en vrijwilligersorganisaties stimuleren gebruik te maken van wijkaccommodaties. Dit betekent onder meer dat de gemeente in principe niet langer de huisvestingskosten van vrijwilligersorganisaties compenseert, bij gebruik van andere accommodaties dan de gemeentelijke wijkhuizen en (multifunctionele) accommodaties. Dit uiteraard tenzij de accommodaties (in de wijk) vol zijn.

Keuze 7

Het principe om vrijwilligersorganisaties niet langer de huisvestingskosten te subsidiëren bij gebruik van andere accommodaties dan de gemeentelijke wijkhuizen en (multifunctionele) accommodaties.

Redenen voor deze impuls voor vernieuwing:

1. de impuls is bedoeld om wijkaccommodaties – met behulp van externe begeleiding – de gelegenheid te bieden hun rol en werkwijze af te stemmen op het aangescherpte accommodatiebeleid;
2. de impuls is bedoeld om de programmering en bezetting een impuls te geven en actief werk te maken van het verbeteren van de bezettingsgraad van de wijkaccommodaties.

4.2 Speerpunt 2: inrichten van een centrale, facultatieve beheerpool

Om de ontwikkeling van een accommodatie volgens de hiervoor beschreven lijn waar te maken is, competentieversterking en continuïteitsverbetering nodig. Tegelijkertijd hebben we te maken met een afnemend aantal geschikte vrijwilligers voor beheer en exploitatie van wijkaccommodaties. Alhoewel wij er samen met accommodaties naar blijven streven dat zo veel mogelijk vrijwilligers in accommodaties actief zijn, is verdere professionalisering van beheer onvermijdelijk. We kiezen daarom voor het inrichten van een centrale, facultatieve beheerpool en zullen de Stichting Welzijn Helmond opdracht geven om een plan van aanpak uit te werken.

Een centrale beheerpool als facilitair bureau voor de wijkaccommodaties

Feitelijk is de pool een soort van *facilitair bureau* voor de gesubsidieerde wijkaccommodaties in onze stad. Accommodaties die deelnemen aan de pool, kunnen hierop een beroep doen voor:

- ondersteuning bij het uitvoeren van het operationeel, tactisch of strategisch beheer bij onvoldoende vrijwilligers. Inzet van deze krachten gebeurt te allen tijde onder de verantwoordelijkheid van het vrijwilligersbestuur;
- centrale inkoop van producten en diensten, zoals verzekering, boekhouding, salarisadministratie, schoonmaak, koffie en drank, toiletartikelen, meubels en kantoorartikelen, telefonie en data;
- centrale uitleen van faciliteiten voor activiteiten in de wijkaccommodaties. Denk bijvoorbeeld aan een zogenaamde kienautomaat, een mobiele ringleiding of traplift en andere relatief kostbare faciliteiten, die een lage gebruiksfrequentie hebben;
- advies en deskundigheidsbevordering. Bijvoorbeeld cursussen klantvriendelijkheid, vrijwilligersbeleid, horecaopleiding, intervisie en uitwisseling rondom voorraadbeheer, fondswerving etc. Dit in samenwerking met de aanbieders op dit vlak.

Ook kan de pool gebruikers (vrijwilligersorganisaties en professionele organisaties) behulpzaam zijn bij het zoeken en reserveren van ruimtes.

Gebruik van de pool is facultatief

De pool is facultatief. Gebruik van de pool is op basis van vrijwilligheid en laat daarmee ruimte voor maatwerk per accommodatie. De wijkaccommodatie geeft in het ontwikkelingsplan aan of en zo ja welk beroep het op de pool wil gaan doen. Een bestuur dat op afstand stuurt, wil wellicht voor programmaontwikkeling een beroep doen op de pool. Een meewerkend bestuur heeft vooral ondersteuning nodig in het operationele beheer. Een bestuur kan ook afzien van een beroep op de pool of het gebruik ervan beperken tot 'inkoop' van bijvoorbeeld schoonmaak. Voor de wijkaccommodaties die in beheer zijn bij Stichting Welzijn Helmond (SWH) is gebruik van de pool niet facultatief. De beheercapaciteit die in deze accommodaties wordt ingezet, wordt automatisch ondergebracht in de pool. De pool heeft op deze manier ook meteen voldoende kritische massa.

Beheercapaciteit pool is bedoeld als achtervang

De mogelijkheid om op de pool een beroep te doen voor beheercapaciteit is bedoeld als achtervang voor onze wijkaccommodaties. Het is niet onze intentie om beheer en exploitatie van wijkhuizen versneld te professionaliseren. In tegendeel, de pool is juist bedoeld om de vrijwilligersbesturen bij problemen te ondersteunen in hun werkzaamheden, zodat hun vrijwillige inzet zo lang mogelijk voor het wijkhuis en de wijk behouden blijft. De inzet van capaciteit uit de pool in accommodaties zal zorgvuldig worden afgewogen op basis van het ontwikkelingsplan.

Keuze 8

In te stemmen met het inrichten van een facilitair bureau voor wijkaccommodaties, volgens het principe van een centrale, facultatieve beheerpool

Redenen voor het inrichten van zo'n facultatieve beheerpool zijn:

1. behoud van diversiteit die werkt: de facultatieve beheerpool doet recht aan accommodatiebesturen die hun werk goed doen en bereid en in staat zijn met ons deze aangescherpte koers in te slaan. Wij willen initiatieven van de 'civil society' waarderen en niet overnemen door beheer en exploitatie van alle wijkaccommodaties verplicht te centraliseren bij één organisatie;
2. behoud van vrijwilligersbesturen: deze faciliteit komt tegemoet aan accommodatiebesturen voor wie de koerswijziging op onderdelen hun vermogen te boven gaat. Door ondersteuning via de pool, kunnen zij meer op afstand functioneren en blijven zij wellicht voor onze accommodaties behouden;
3. borgen van continuïteit: deze faciliteit waarborgt openstelling van wijkaccommodaties, wanneer accommodatiebesturen onvoldoende vrijwilligers kunnen vinden voor beheertaken of wanneer besturen (plotseling) bedanken voor hun taak;
4. schaalvoordelen: via de facultatieve beheerpool kunnen schaalvoordelen worden gerealiseerd door centrale inkoop van producten en diensten, centrale uitleen van faciliteiten en brede inzet van personeel. Zo is het denkbaar dat één en dezelfde beheerder bij meerdere accommodaties inspringt ter ondersteuning van het vrijwilligersbestuur;
5. groei-model: de facultatieve beheerpool kan van onderop uitgroeien tot een centrale beheerorganisatie voor alle wijkaccommodaties en mogelijk ook andere welzijnsaccommodaties.

4.3 Speerpunt 3: Uniformeren van randvoorwaarden voor beheer en exploitatie

Uniformiteit is geen doel op zich. Zoals eerder aangegeven zet de gemeente in op maatwerk. We vinden het belangrijk dat de wijkaccommodaties qua programmering en organisatie van beheer een eigen signatuur hebben: de signatuur van de wijk. Niettemin wensen we op hoofdlijnen op enkele terreinen wel de uniformiteit te vergroten, onder andere om de toegankelijkheid en laagdrempeligheid van de wijkaccommodaties te waarborgen. Hieronder geven we daarom aan welke basisafspraken we met elke wijkaccommodatie gaan maken.

Jaarlijks afstemmingsoverleg tussen alle wijkaccommodaties

Deze basisafspraken laten noodzakelijkerwijs ruimte voor interpretatie, anders zouden ze te gedetailleerd worden. We zullen daarom alle wijkaccommodaties één keer per jaar bij elkaar roepen om ervaringen te delen, van elkaar te leren en de toepassing van de basisafspraken op elkaar af te stemmen. Dat is tevens het moment om ook op andere onderwerpen de afstemming te vergroten zoals de hoogte van de horecaprijzen.

4.3.1 Uniformeren van programmeringregels

Omdat wij alle accommodaties vragen bij te dragen aan ons beleid is het vanzelfsprekend dat wij van accommodaties verwachten dat zij bij het programmeren – op hoofdlijnen – dezelfde programmeringregels hanteren. Het staat het bestuur of de eindverantwoordelijk beheerder vrij binnen deze kaders de regels verder te verfijnen. De programmeringregels zijn als volgt.

- Alle accommodaties geven bij het opstellen van de programmering prioriteit aan
 - 1) activiteiten voor en door bewoners en aan
 - 2) professioneel gesubsidieerd aanbod (bijvoorbeeld van SWH, SWOH, LEVgroep, Kunstkwartier, ROC, Novadic Kentron).
- Wanneer de programmering voldoende ruimte laat, is het mogelijk het aanbod tijdelijk aan te vullen met basisvoorzieningen op het terrein van Wonen, Welzijn en Zorg (bijvoorbeeld kinderopvang). Dit kan alleen wanneer er in de wijk geen andere geschikte ruimte is en na goedkeuring en afweging door de gemeente.
- Indien de programmering dan nog ruimte laat, kunnen de ruimtes worden ingezet voor gebruik voor overige (commerciële) activiteiten, binnen de grenzen van het beleid op het terrein van paracommercie. Denk aan gebruik voor particuliere dans- of sportscholen en particuliere cursussen.

Tot slot vragen we van alle accommodaties dat ze streven naar een mix van activiteiten en diensten voor alle groepen bewoners in de wijk en een mix van activiteiten in verenigingsverband en activiteiten die open staan voor iedereen en geen lidmaatschap van het een of ander vragen.

Keuze 9

In te stemmen met de programmeringregels voor het prioriteren van ruimtegebruik

Redenen voor juist deze programmeringregels:

1. waarborgen dat aanbod dat vanuit het oogpunt van beleid gewenst is, ook onderdak vindt in een wijkhuis op tijden die aansluiten bij de doelgroepen van dit beleid;
2. duidelijkheid en gelijkheid voor gebruikers. In alle wijkaccommodaties gelden, op hoofdlijnen, dezelfde programmeringregels;
3. uniformeren van de randvoorwaarden voor exploitatie en beheer: alle accommodaties geven bij het programmeren prioriteit aan beleidsrelevant aanbod boven commercieel aantrekkelijk aanbod;
4. mogelijk maken, onder voorwaarden, van gebruik van wijkaccommodaties voor niet gesubsidieerde basisvoorzieningen voor Wonen, Welzijn, Zorg en voor commerciële activiteiten;
5. we zien af van een programmeringregel die een vast percentage commerciële activiteiten voorschrijft. Dit omdat de kwaliteit van de gebouwen en faciliteiten sterk verschillen en daarmee de mogelijkheden om inkomsten te verwerven.

4.3.2 Uniformeren systematiek voor gebruikstarieven

Wij hechten er aan dat alle wijkaccommodaties op een vergelijkbare manier de ruimtes ter beschikking stellen en dat onze vrijwilligersorganisaties en professionele instellingen bij elke wijkaccommodatie met een zelfde ‘verhuurbeleid’ te maken hebben. We spreken daarom de volgende richtlijn af.

- Voor activiteiten van sociale verbanden die zijn gericht op de wijk, stellen de accommodaties de ruimten ‘om niet’ (*gratis*) beschikbaar. Denk aan (informele) bewonersinitiatieven, aan activiteiten van de wijk- en buurtverenigingen, wijkraad, enzovoort.

- Voor activiteiten van overige sociale verbanden, die niet specifiek zijn gericht op de wijk, vragen de accommodaties een *bijdrage in de variabele kosten* (beheer, energie, etc.). Denk aan amateurkunstverenigingen met een stedelijk voedingsgebied. Afhankelijk van het gemeentelijk beleid voor deze en andere stedelijke verbanden, worden de kosten via het subsidieprogramma gecompenseerd.
- Voor gesubsidieerde, professionele activiteiten en diensten (bijvoorbeeld van maatschappelijke partners als SWH, SWOH, LEVgroep, ROC, Kunstkwartier) vragen de accommodaties een *bijdrage in de variabele kosten* (zoals beheer, energie, water etc.).
- Voor incidenteel professioneel aanbod dat wij niet subsidiëren worden *marktconforme of commerciële tarieven* in rekening gebracht. Bijvoorbeeld aan een particuliere dansschool die ruimte nodig heeft voor een jaarlijkse voorstelling.
- Bij structureel gebruik van ruimten voor professioneel aanbod dat wij niet subsidiëren, is alleen verhuur mogelijk via het team Vastgoed, afdeling Grondzaken, van de gemeente. 'Structureel' is ruimtegebruik van een of meer dagdelen per week gedurende minimaal een jaar. Accommodaties moeten deze gebruikers overigens wel een bijdrage in de variabele kosten in rekening brengen.

Terugvloeien deel inkomsten bij structurele commerciële verhuur naar accommodaties

Het team Vastgoed brengt bij structureel gebruik voor activiteiten die wij niet subsidiëren, een commercieel tarief in rekening, waarvan 10% terugvloeit naar de accommodatie (als hoofdhuurder) voor gedeerd huurgenot en als waardering voor de medewerking. Daarnaast vloeit 25% terug naar het exploitatie- en beheerbudget ten behoeve van alle wijkaccommodaties.

Keuze 10

In te stemmen met de voorgestelde uniforme systematiek voor gebruikstarieven

Redenen voor de voorgestelde uniformering van systematiek van gebruikstarieven:

1. duidelijkheid en gelijkheid voor de verschillende gebruikers. In alle wijkaccommodaties wordt een vergelijkbare systematiek gevolgd;
2. vergelijkbare randvoorwaarden voor financiële exploitatie voor alle wijkaccommodaties en daarmee een zelfde basis voor de exploitatiebegroting en -subsidie;
3. de keuze voor gratis gebruik voor activiteiten van sociale verbanden, die zijn gericht op de wijk, sluit aan bij ons Wmo-beleid en het beleid op het terrein van deregulering. Het is flexibeler en eenvoudiger dan compensatie van de huurkosten via het subsidieprogramma. Dit is immers alleen op aanvraag, op vaste momenten en voor formele (geïstitutionaliseerde) sociale verbanden mogelijk. Nieuwe (informele) bewonersinitiatieven kunnen bovendien uitgroeien tot structurele gebruikers, zodat laagdrempeligheid is gewenst;
4. we zien af van vaste tarieven voor de verschillende gebruikers, vanwege de verschillen in gebouwen en faciliteiten. Wel uniformeren we de systematiek;
5. we zien af van een hoger percentage commerciële huurinkomsten dat terugvloeit, om te voorkomen dat de financiering te afhankelijk wordt van commerciële verhuur.

4.3.3 Uniform ontwikkelingsplan als basis voor subsidieverlening

Het eerste speerpunt introduceerde het ontwikkelingsplan als stimulant voor vernieuwing en verhoging van de bezettingsgraad. De gemeente ziet het ontwikkelingsplan daarnaast als een belangrijk sturingsinstrument. We willen daarom met alle wijkaccommodaties, dit wil zeggen het bestuur of de eindverantwoordelijk beheerder, afspreken dat zij eens in de vier jaar samen met de wijk (de wijkraad, de wijk- en of buurtvereniging en de professionals in de wijk) aan de hand van een format een ontwikkelingsplan opstellen voor beheer en exploitatie van de accommodatie.

In dit ontwikkelingsplan geeft de accommodatie aan op welke manier zij een bijdrage wil leveren aan de wijk. De accommodatie werkt vervolgens in het plan uit wat dit betekent voor de ontwikkeling van de programmering, de bezetting en het bereik van de wijkaccommodatie.

Ook geeft ze aan hoe ze de komende vier jaar beheer en exploitatie wil organiseren en of, en waarvoor ze een beroep wil doen op de pool. Tot slot maakt ook een meerjarige exploitatieopzet onderdeel uit van het ontwikkelingsplan. Verder vragen we de accommodatie jaarlijks het ontwikkelplan uit te werken in een activiteitenprogramma (de jaarkalender voor de accommodatie).

Dit meerjaren ontwikkelingsplan is straks, samen met het jaarlijkse activiteitenprogramma, de onderliggende begroting en de jaarverantwoording, de basis voor subsidieverlening. In de toekomst zullen we met de accommodaties aan het eind van elk jaar afspraken maken over de activiteiten die in een volgend jaar worden geprogrammeerd, op basis daarvan subsidie verstrekken en aan het eind van een jaar evalueren of de voorgenomen activiteiten zijn waargemaakt. Zo kunnen we beoordelen of we 'waar voor ons geld krijgen'. Dit betekent dat de gemeente meer op de programmering stuurt, zij het dat nog steeds sprake is van het subsidiëren van de exploitatie van de accommodatie.

De gemeente zal de wijkraad vragen om de gesprekken aan het begin/eind van de contractperiode en een informeel voortgangsgesprek met de wijkaccommodatie bij te wonen. Bij dit voortgangsgesprek schuift ook een medewerker van het team Vastgoed, afdeling Grondzaken van de gemeente, aan om het onderhoud aan de accommodatie door te spreken. Ook vragen we de wijkraad een kwalitatief advies uit te brengen over het ontwikkelingsplan en de jaarlijkse activiteitenprogramma's. De gemeente zal dit advies meewegen bij het beoordelen van de subsidieaanvragen. Bij het beoordelen van de subsidieaanvragen is de kwaliteit van de programmering van doorslaggevend belang. Wanneer de aanvragen groter zijn dan de beschikbare middelen, zullen we het ontwikkelingsplan en de jaarprogramma's beoordelen op de bijdrage aan de behoefte van de wijk en onze beleidsdoelen.

Keuze 11

In te stemmen met de systematiek van 4-jaarlijkse ontwikkelingsplan, jaarprogramma en jaar verantwoording als uniforme basis voor het subsidiëren van beheer en exploitatie

Redenen voor deze ontwikkelingsplannen:

1. het ontwikkelingsplan is bedoeld als uniforme basis voor subsidieverstrekking met eenzelfde beginmoment (0-meting). Nu zijn de exploitatiesubsidies vaak historisch bepaald en gebaseerd op uiteenlopende subsidieregimes met onwenselijke verschillen in subsidiemogelijkheden voor onze accommodaties als gevolg;
2. de ontwikkelingsplannen en de jaarlijkse activiteitenprogramma's zorgen voor een nadrukkelijker relatie tussen onze subsidie en het activiteitsaanbod in een accommodatie. Zo ontstaat er in de subsidieverstrekking een eenduidiger beeld van de mate waarin accommodaties bijdragen aan het gemeentelijk beleid;
3. de ontwikkelingsplannen vormen de basis voor een kwalitatieve aansturing door de gemeente, waarbij de gemeente en de accommodatie met elkaar in gesprek blijven over de voortgang en resultaten;
4. door te werken met een eenvoudig format voor het ontwikkelingsplan (inclusief exploitatieopzet) en de rapportage wordt de exploitatie transparanter. Dit biedt de gemeente, accommodatie en de wijkraad handvatten om te beoordelen of de subsidiebedragen effectief en efficiënt worden ingezet. Ook biedt het mogelijkheden tot vergelijking/benchmarking.

4.4 Speerpunt 4: Vergroten bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid

Wanneer we wijkhuizen willen gebruiken voor beleidsdoelen en beleidsrelevant aanbod dan is het belangrijk dat deze bereikbaar, toegankelijk en bruikbaar zijn voor de doelgroepen van ons beleid, de bewoners waarop het beleid is gericht. In dit verband vraagt vooral de bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid (btb) van wijkhuizen voor ouderen en mensen met een (fysieke) beperking aandacht. In 2008 en begin 2009 is in het kader van het Wmo-beleidsplan een onderzoek uitgevoerd naar de bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid van gemeentelijke openbare gebouwen, waaronder de wijkhuizen. Onze inzet is om de komende periode de btb van in elk geval de wijkhuizen te vergroten.

Naast verschillen in bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid van de accommodaties, geldt dat de kwaliteit en uitstraling van de accommodaties grote verschillen vertoont. Nieuwe wijkhuizen zoals 't Brandpunt en de Fonkel zijn ten opzichte van andere accommodaties optimaal gefaciliteerd. Ze hebben een eigentijdse uitstraling. Via het reguliere onderhoudsprogramma van de gemeente wordt het vastgoed op peil gehouden, maar verschillen zullen er altijd zijn. Wij zullen hierin geen versnelde inhaalslag realiseren voor de meer verouderde accommodaties. Wel zullen wij, waar dat op

grond van het ontwikkelplan van de accommodaties nodig (b)lijkt, bezien of vernieuwing of herinrichting aan de orde is. Uit een analyse moet dan blijken dat de accommodatie beperkingen in de ontwikkeling ondervindt vanwege de staat van het vastgoed en/of dat via aanpassing van de inrichting op beheer kan worden bespaard.

4.5 Speerpunt 5: bewaken van een goede spreiding en benutting

Op dit moment beschikken alle wijken in onze stad, met uitzondering van de wijken Warande en 't Hout, over minimaal een gesubsidieerd wijkhuis. 't Hout en de Warande hebben respectievelijk een geprivatiseerd wijkhuis en een private sociëteit, die deels een wijkhuisfunctie vervult. Twee wijken (Binnenstad en Helmond Noord) beschikken op dit moment over meer dan één gesubsidieerd wijkhuis¹¹. Bij de start van dit beleidstraject is afgesproken dat er in de komende beleidsperiode, tot 2013, in principe geen gedwongen sluitingen van gesubsidieerde wijkaccommodaties plaats vinden. Alle gesubsidieerde wijkaccommodaties krijgen de gelegenheid om zich in te stellen op het nieuwe beleid.

Na 2012 zal er wel sprake zijn van gedwongen sluiting of samenvoeging van gesubsidieerde wijkhuizen. Op deze manier proberen we versnippering van de wijkhuisfunctie tegen te gaan en onze middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten. We zien drie aanleidingen voor sluiting of samenvoeging:

- Samenvoeging of sluiting mogelijk wanneer een wijk over meer dan een gesubsidieerd wijkaccommodatie beschikt.
- Sluiting of samenvoeging is mogelijk wanneer de bezettingsgraad van een wijkaccommodatie onvoldoende is. De wijkaccommodatie voorziet in dat geval namelijk nauwelijks in een behoefte. Dit kan bijvoorbeeld omdat het aanbod aan activiteitenruimte in de wijk te groot is¹².
- Tot slot kunnen voorkomende ontwikkelingen, zoals een herstructurering of andere ruimtelijke ontwikkelingen in een wijk reden zijn om tot sluiting of samenvoeging over te gaan.

Voor die wijken die niet over een gesubsidieerd wijkhuis beschikken zullen we samen met de wijkraad (of een vergelijkbaar orgaan) de vinger aan de pols houden of er in de wijk voldoende mogelijkheden zijn om de activiteiten van sociale verbanden op te vangen. Zo nodig treden we in gesprek met de besturen van private of semi-publieke accommodaties om afspraken te maken over het gebruik van accommodaties door deze verbanden of over het huisvesten van professioneel gesubsidieerd aanbod.

Wanneer een wijk over meerdere gesubsidieerde wijkhuizen beschikt, zullen we de komende periode in overleg treden met de besturen/beheerders en de wijkraad om ongewenste concurrentie tussen de accommodaties te voorkomen en de complementariteit in programmering te versterken.

Keuze 12

In te stemmen met de bovenstaande drie overwegingen om na 2012 tot sluiting of samenvoeging van accommodaties over te gaan

4.6 IJkpunten voor ons beleid

We hebben onze speerpunten voor de komende periode aangegeven. Hiermee geven we het accommodatiebeleid een impuls in de gewenste richting. Hoe beoordelen we of we met het beleid op de goede weg zijn? We gebruiken daarvoor de volgende ijkpunten. We zijn op de goede weg wanneer:

- de bezetting van de wijkaccommodaties is toegenomen in de richting van 60%;
- het bereik (doelgroep) van de wijkaccommodaties is verbreed;
- het aanbod in de wijkaccommodaties meer divers is;
- de huisvesting van activiteiten van de civil society en gesubsidieerde Wmo-producten is geborgd
- vrijwilligersbesturen zich ondersteund voelen door de beheerpool;
- nieuwe groepen vrijwilligers en menskracht uit de wijk voor het wijkhuis zijn aangeboord.

De nulmeting voor elke accommodatie gebeurt via de eerste ontwikkelingsplannen, die voorjaar 2010 gereed zullen zijn. De voortgang monitoren we via de jaarlijkse voortgang- en evaluatiegesprekken.

¹¹ Op dit moment gaat de gemeente na of de wijkindeling voor de binnenstad moet worden aangepast vanwege de uitbreiding met Suytkade.

¹² Onvoldoende is een bezetting van 30% of lager die wordt gerealiseerd bij een minimale openstelling van 30 uur per week, gedurende 40 weken per jaar.

5. Jeugdaccommodaties en scouting

Helmond telt op dit moment vijf jongerencentra: het Tienerhuis, Teenage Area, Jovic, Connect (voorheen: West Side), Badhuis en OJC Plein. Een jongerencentrum biedt een ontmoetingsplaats voor jongeren in de leeftijd vanaf 13 tot 18 jaar.¹³ Jongeren hechten aan een 'eigen' ruimte, waaraan ze hun identiteit kunnen ontlenuen. Naast deze jongerencentra, hebben sommige wijkhuizen een aparte ruimte voor tieners. Dit geldt bijvoorbeeld voor wijkhuis 't Brandpunt en wijkhuis de Fonkel. Het beleid voor jongerencentra is in lijn met het beleid voor de wijkhuizen. In dit hoofdstuk leggen we een aantal specifieke accenten.

5.1 Positionering: Jeugdaccommodaties als instrument van beleid

Ook jeugdaccommodaties zien wij als een instrument voor het realiseren van onze beleidsdoelen. Voor jeugdaccommodaties is het 13+ beleid het vertrekpunt (Integraal Jeugdbeleid 'Aan de jeugd de toekomst'). Het 13+ beleid is gestoeld op drie pijlers: leren, meedoen en genieten. Hieronder geven we aan hoe jeugdaccommodaties aan deze doelen kunnen bijdragen.

1. *Leren: competenties ontwikkelen*

Het jongerencentrum is een plaats waar jongeren terecht kunnen om activiteiten te organiseren voor zichzelf, de wijk of de stad. Vanaf deze plek kunnen ze, eventueel met hulp van derden, een plan maken en dit tot uitvoering brengen en daarbij tegelijkertijd competenties aanleren zoals, telefoneren, begroten, communiceren, onderhandelen, et cetera. Het jongerencentrum is natuurlijk bij uitstek de plaats om advies en feedback te vragen. Uiteraard kan de uitvoering van jongerenactiviteiten ook in of vanuit het jongerencentrum worden gerealiseerd.

2. *Meedoen: kansen voor beleidsmatige en maatschappelijke participatie*

Jongeren die een (maatschappelijke) stage volgen in het jongerencentrum, doen mee. Meedoen kan ook betekenen dat jongeren zelf hun verantwoordelijkheid nemen door actief deel te nemen in bijvoorbeeld een gebruikersraad of het bestuur van een jongerencentrum. Beleidsparticipatie door jongeren heeft in Helmond vorm gekregen in HelmondJONG2Gether. Dit stadsbrede beleidsnetwerk kan voor haar bijeenkomsten en activiteiten zeer goed gebruikmaken van (wisselende) jongerenaccommodaties in de stad.

3. *Genieten: versterken van de betrokkenheid en binding van alle jongeren aan de stad*

Als een jongerencentrum een aantrekkelijke programmering heeft voor de diverse groepen jongeren zal dat jongeren met verschillende achtergronden, leefstijlen, opleidingsniveaus aanspreken. Een jongerencentrum is dan de 'place to be'. Dit betekent ook dat we jeugdcentra nadrukkelijk zien als voorziening voor alle jongeren en niet alleen of vooral voor de kwetsbare jongeren.

Daarnaast zien we jongerencentra als een belangrijke *vindplaats* binnen het te ontwikkelen Centrum voor Jeugd en Gezin. Voor de oplettende jongerenwerker is de jongerenontmoetingsplaats ook een plek waar hij of zij signalen oppikt van jongeren die hulp nodig hebben. Hiervandaan kan eventuele toeleiding naar de hulp plaatsvinden.

5.2 Over programmering en multifunctioneel gebruik

Ook voor jongerenaccommodaties en –ruimtes zien we mogelijkheden voor meer multifunctioneel gebruik. De ruimtes zijn in de eerste plaats bestemd voor jongeren. Hierbij gaat het om:

- activiteiten voor en door jongeren, al dan niet ondersteund door het (professioneel) jongerenwerk;
- (gerichte) inloopactiviteiten. Tijdens deze activiteiten komen jongeren binnen die voor het eerst kennis maken met een jongerencentrum en laten merken dat ze beleidsmatig of maatschappelijk willen participeren;
- activiteiten van jeugdverenigingen en/of jeugdafdelingen van vrijwilligersorganisaties. Denk bijvoorbeeld aan cursussen voor jongeren van amateurkunstverenigingen op het gebied van muziek, dans, toneel of zang, zoals een fanfare of harmonie;
- activiteiten en diensten voor jongeren van professioneel gesubsidieerde instellingen zoals het jongerenwerk, het Kunstkwartier, Novadic Kentron, enzovoort. Bijvoorbeeld een voorlichtingscursus over alcohol en drugs of een spreekuur jongerenwerk;
- als de programmering dan nog voldoende ruimte laat, kunnen (tegen een commercieel tarief) ook commerciële activiteiten voor jongeren worden gehuisvest in de jongerencentra. Denk aan cursussen voor jongeren van particuliere dans of sportscholen of aan commerciële huiswerkbegeleiding.

¹³ Voor activiteiten voor kinderen tot 13 jaar zijn wijkhuizen de aangewezen plek.

Gebruik van jongerencentra door anderen dan jongeren van 13 tot 18 jaar

Jongerenuaccommodaties zijn er voor jongeren. Dit betekent dat activiteiten voor jongeren altijd voorrang hebben boven activiteiten voor andere groepen gebruikers: kinderen, jong volwassenen, ouderen et cetera. Omdat we ons maatschappelijk vastgoed verantwoord willen gebruiken moeten jongerenuaccommodaties in principe ook voor andere gebruikers openstaan, zoals ouderen, jong volwassenen, kinderen etc. Voorwaarde is dat er niet gelijktijdig activiteiten voor jongeren plaatsvinden. Zo is het goed denkbaar dat tijdens schooluren het jongerencentrum als 'overloop' dient voor een wijkaccommodatie. Een succesvol voorbeeld is het Badhuis dat overdag in gebruik is voor inburgeringscursussen. Ook kan een jongerencentrum bij gebrek aan een wijkhuis in de wijk functioneren als vervanging, uiteraard alleen op tijden dat de primaire groep (jongeren van 13 tot 18 jaar) er geen gebruik van maakt.

5.3 Beheer en exploitatie

Inzet van jongerenuaccommodaties in dienst van de bovenstaande beleidsuitgangspunten betekent dat jongerencentra meer (kunnen) zijn dan alléén een instrument voor het jongerenwerk. Ook van de beheerders van jongerencentra verwachten we actief ondernemerschap en stads/gebiedsgericht beheer om uitvoering te geven aan de diverse beleidsdoelen. We zullen hen daarom vragen om samen met wijkra(a)d(en), jongeren, ouders, scholen en andere professionals die werkzaam zijn in het verzorgingsgebied, een ontwikkelingsplan op te stellen, vergelijkbaar met dat van de wijkhuizen.

Elk jongerencentrum heeft te maken met operationele beheertaken, zoals openen, sluiten, toezicht houden, bar draaien, schoonmaken, enzovoort. Professionals kunnen deze taken samen met vrijwilligers (ouders, jongvolwassenen) uit het verzorgingsgebied van het jongerencentrum uitvoeren. Het operationeel beheer is bedoeld om activiteiten voor en door jongeren te faciliteren.

Daarnaast heeft een jongerencentrum behoefte aan beheer van een andere orde. Het gaat hier om de volgende zaken.

- Het optimaliseren van de bezetting door het werven van jeugdverenigingen, jeugdafdelingen van fanfares, harmonie, toneelverenigingen, professioneel gesubsidieerd aanbod voor jongeren en – als de programmering dit toelaat – commercieel activiteitenaanbod voor jongeren in lijn met het ontwikkelingsplan van de jongerenuaccommodatie.
- Het ontwikkelen en organiseren van een attractief programma op stedelijk niveau voor de vijf jongerencentra (eventueel uit te breiden met andere bolwerken waar jongeren graag vertoeven, denk aan Plato enzovoort). De actieradius van jongeren vanaf 13 jaar beslaat niet langer alleen de wijk, maar de stad. Het is daarom wenselijk op stedelijk niveau een programmering tot stand te brengen. Een programma dat zo aantrekkelijk is dat het stadsbreed (wisselende groepen van) jongeren aantrekt. Een programma dat de beheerder organiseert in samenwerking met allerlei partijen uit de stad, en uiteraard in samenspraak met jongeren.
- Het afstemmen van activiteitenprogramma's met andere aanbieders in de wijk, bijvoorbeeld scholen, wijk- of buurtvereniging, sportvereniging. Dit vraagt om een beheerder die actief deelneemt binnen een netwerk van mensen die zich beroepsmatig of anderszins met jongeren bezighouden. Hij of zij volgt trends en ontwikkelingen binnen het jongerendomein, zowel in de wijk, als in de stad en in het land.

5.4 Spreiding

Onze jongerenuaccommodaties zijn bestemd voor jongeren vanaf 13 jaar. Op deze leeftijd gaan de meeste jongeren naar de middelbare school en verliest de eigen woonwijk steeds meer aan betekenis. Deze jongeren zijn vaak stedelijk georiënteerd. Jeugdaccommodaties zien we, in tegenstelling tot het jongerenwerk dat de wijk als werkgebied heeft, als bovenwijkse voorzieningen.

Geografisch betekent dit dat de jeugdhuisen bij voorkeur adequaat verspreid zijn over de stad. Dat is nu niet het geval (zie kaartje). De realisatie van jongerencentrum Orion brengt hier verbetering in. Bij het beoordelen van de spreiding dienen we verder mee te nemen dat een aantal wijkhuizen over aparte tienerruimtes beschikt, zoals de Fonkel en 't Brandpunt.

Hoewel we jongerencentra als een bovenwijkse voorziening zien, hechten we er wel aan dat jongeren in de eigen wijk faciliteiten tot hun beschikking hebben voor het organiseren en uitvoeren van hun activiteiten. Dit kan in het wijkhuis, maar bijvoorbeeld ook in een school of sportaccommodatie. Er zijn op dit moment diverse scholen die hun aula's beschikbaar stellen voor activiteiten van jongeren. We zullen daarom het multifunctioneel gebruik van scholen stimuleren voor het opvangen van activiteiten van jongeren. We sluiten daarmee aan bij de onderwijsvisie. Zo ook stimuleren we in lijn met het sportbeleid, het gebruik van sportaccommodaties voor activiteiten voor jongeren.

Ervaring en onderzoeken elders leren dat een jongerenaccommodatie bij voorkeur is gehuisvest vlak bij een gras- of trapveld, skatebaan, basketveld, sportaccommodaties et cetera. Dit zijn plekken die een natuurlijke aantrekkingskracht hebben op jongeren, waardoor de gang naar het jongerencentrum vanzelfsprekend(er) wordt. Ook hier is het wenselijk gebruik te maken van en samen te werken met bestaande voorzieningen/partijen.

5.5 Scoutingaccommodaties

Naast de jongerencentra vormen ook de scoutingaccommodaties een belangrijke voorziening voor onze kinderen en jongeren. Helmond kent een actieve scouting met zeven verenigingen, verspreid over diverse locaties in Helmond en in totaal circa 1.000 leden. Gezien het specifieke karakter van de scouting en de gevolgen die dit heeft voor het gebouw, hebben zij doorgaans een eigen gebouw (in plaats van gebruik maken van algemene voorziening). Vanuit het oogpunt van een goede benutting van ons maatschappelijk vastgoed, hechten we eraan dat het gebouw ook door andere gebruikers, organisaties en/of activiteiten kan worden benut (bijvoorbeeld reddingsbrigade, ruimte voor ehbo-cursussen, buitenschoolse opvang, et cetera).

Hoewel de bezetting van de meeste scoutingaccommodaties niet hoog is, is de functie scouting zo specifiek dat medegebruik door derden niet altijd mogelijk en/of wenselijk is. Het neemt niet weg dat we ook van scouting vragen actief mee te denken over multifunctioneel gebruik en medegebruik zullen stimuleren.

6. Financiële kader

Het voeren van accommodatiebeleid is een autonome verantwoordelijkheid van gemeenten. Er staan geen rijksmiddelen tegenover. De gemeente bepaalt zelf hoeveel middelen zij er voor over heeft. In 2008 zet de gemeente Helmond in het kader van het subsidieprogramma Jeugd, Zorg, Welzijn en Sport jaarlijks ruim 1.3 miljoen euro in voor het subsidiëren van beheer en exploitatie van de 11 wijkhuizen en 5 jongerencentra in de stad. In dit hoofdstuk gaan we in op de financiële gevolgen van het voorgestelde beleid. Paragraaf 6.2 geeft aan welke incidentele investeringen met het beleid zijn gemoeid. In paragraaf 6.3 gaan we in op de gevolgen voor de structurele financiering en in de laatste paragraaf schetsen hoe we de structurele financiering van het nieuwe accommodatiebeleid voor ons zien.

6.1 De financiering van het accommodatiebeleid in 2008

De financiering van de wijkaccommodaties vindt plaats in het kader van het subsidieprogramma. Dit programma maakt voor wijkhuizen die gerund worden door vrijwilligers een onderscheid in het subsidiëren van exploitatie en beheer en het subsidiëren van de huur. De huursubsidie is bedoeld ter compensatie van de kostprijsdekkende huren, die de gemeente als eigenaar in rekeningen brengt en kan alleen daarvoor worden aangewend. Wanneer we de subsidies voor huur en exploitatie en beheer voor de 11 wijkhuizen en 5 jongerencentra optellen komen we tot de onderstaande bedragen.

Beschikbare middelen voor exploitatie en beheer in 2008			
	Wijkhuizen	Jongerencentra	Totaal in 2008
Subsidies voor exploitatie en beheer	€ 1.068.609	€ 275.309	€ 1.343.918
Subsidiëring van huur	€ 246.477	0	€ 246.477

6.2 Het voorgestelde beleid en incidentele intensiveringen

Met de speerpunten uit hoofdstuk vier van deze nota is een aantal incidentele uitgaven gemoeid. Deze worden gedekt uit de middelen voor Samen Investeren, thema Leefbaarheid en uit de middelen voor GSB III.

Incidentele uitgaven voor het nieuwe accommodatiebeleid			
Speerpunt	Inzet	Nodig	Dekking
Speerpunt 1 Impuls voor vernieuwing en bezetting	Begeleiden wijkaccommodaties bij 1 ^e keer opstellen van ontwikkelingsplan	€ 100.000	Samen Investeren
Speerpunt 2 Inrichten centrale facultatieve beheerpool	Uitwerken en opzetten van de beheerpool i.s.m de wijkaccommodaties	€ 150.000	Samen Investeren
Speerpunt 4 Vergroten BTB wijkhuizen	Aanpassingen t.b.v. de bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid voor mensen met een fysieke beperking	€ 402.402*	GSB-III

* Dit bedrag is inclusief de middelen voor aanpassing van andere openbare gemeentelijke accommodaties, zoals enkele dienstgebouwen en sportaccommodaties.

6.3 Het voorgestelde beleid en structurele financiële gevolgen

Het is lastig de structurele financiële gevolgen van het voorgenomen beleid precies te becijferen. Er worden uiteenlopende wijzigingen doorgevoerd met gevolgen voor beheer en exploitatie van de wijkhuizen. Daarbij verschilt de doorwerking ook nog eens per wijkaccommodatie, gezien de verschillen in organisatie van beheer, subsidiegrondslag, wijze van programmeren. Niettemin is duidelijk dat de wijzigingen per saldo betekenen dat er meer middelen nodig zijn voor beheer en exploitatie. Hieronder zetten we de belangrijkste gevolgen op een rij.

Wat kost geld?

- Het inrichten van een beheerpool (speerpunt 2) betekent een geleidelijke toename van de betaalde beheercapaciteit. Om de afname van vrijwilligers voor beheer- en exploitatietaken op te vangen, zijn steeds meer betaalde krachten nodig om de wijkaccommodaties open te houden. Het lijkt realistisch er rekening mee te houden dat op termijn, over pakweg 7 tot 15 jaar, betaalde beheerders de basis zijn van onze wijkaccommodatie. Vrijwilligers zullen dan hoogstens actief zijn

als achterwacht of in een bestuur dat op afstand functioneert. Het is vooral het opvangen van deze ontwikkeling die naar de toekomst toe geld kost.

- De impuls voor vernieuwing en bezetting (speerpunt 1) leidt naar verwachting tot een hogere bezetting van de wijkaccommodaties. Deze hogere bezetting zal een accommodatie doorgaans meer geld kosten dan opbrengen. Dit komt omdat wij met het nieuwe beleid niet primair aansturen op commerciële verhuur en omdat de accommodaties binnen het paracommerciële kader blijven werken. Ook is het de vraag of een hogere baropbrengst zal opwegen tegen de kosten die zijn gemoeid met bijvoorbeeld een uur extra openstelling.
- De voorgestelde uniformering van de basis voor subsidieverlening (speerpunt 3) betekent dat een beperkt aantal accommodaties – onder voorwaarden – in de toekomst ook aanspraak kan maken op subsidiëring van de exploitatie. Deze accommodaties ontvangen nu alleen een subsidie voor de huurkosten. Zo ook kunnen een aantal wijkaccommodaties (gerund door vrijwilligersbesturen) nu geen beroep doen op financiering van de beheerkosten.

Waar besparen we, verdienen we in?

- Bij het opstellen van de ontwikkelingsplannen (speerpunt 1) onderzoeken we tegelijk hoe beheer en exploitatie van accommodaties efficiënter kan. Het is aannemelijk dat het beheer efficiënter kan. Bijvoorbeeld door de inzet van vrijwilligers in de daluren, vormen van sleutelbeheer, begrezen open inloop (alleen bij > 10 bezoekers) en het compartimenteren van gebouwen.
- Met het inrichten van een beheerpool (speerpunt 2) verwachten we schaalvoordelen te realiseren bij de inkoop van producten en diensten. Gezamenlijke inkoop is vanwege een groter volume doorgaans efficiënter.
- Door vrijwilligersorganisaties te stimuleren gebruik te maken van de gemeentelijke accommodaties (speerpunt 1), zullen er minder huisvestingssubsidies wegvloeien naar de private sector. Dit betekent op het niveau van het subsidieprogramma een beperkt inverdieneffect.
- De voorgestelde uniformering van systematiek voor gebruikstarieven (speerpunt 3) gaat er vanuit dat een deel van de commerciële huuropbrengsten (uit structurele verhuur) terugvloeit naar exploitatie en beheer van wijkaccommodaties. De verwachting is dat deze opbrengsten opwegen tegen de inkomstenvermindering door het invoeren van 'gratis gebruik' voor wijkgerichte activiteiten.

Wat betekent dit per saldo?

De financiële uitkomsten van dit voorstel zijn zoals gezegd enigszins onvoorspelbaar, terwijl we ook vanuit een financiële invalshoek sturing op het accommodatiebeleid willen houden. Daarom gaan we uit van een normbedrag voor beheer en exploitatie. Met andere woorden: wat kost gemiddeld genomen een accommodatie die sober en doelmatig wordt beheerd en geëxploiteerd, met betaalde krachten als basis? Zoals gezegd bestaan er geen officiële kengetallen. Een bedrag van 0,9 – 1,3 ton per jaar wordt in het algemeen per accommodatie redelijk gevonden. De precieze hoogte is onder meer afhankelijk van de omvang, de openstelling en mate van multifunctionaliteit.

Wanneer we uitgaan van gemiddeld € 120.000 per accommodatie per jaar hebben we bij het huidige aantal van 16 accommodaties, in de toekomst, over pakweg 10 jaar, € 1.920.000 nodig om onze accommodaties in stand te houden voor beleidsdoeleinden. Voor dit bedrag functioneren dan alle accommodaties met betaalde krachten, met enkel vrijwilligers in de achterwacht. Deze 1,9 miljoen betekent ruim € 575.000 per jaar meer dan nu. De benodigde middelen nemen echter af bij het samengaan of sluiten van wijkaccommodaties (zie tabel hieronder). Ook is belangrijk te realiseren dat de benodigde middelen geleidelijk zullen toenemen. Het is immers niet aannemelijk dat het aantal vrijwilligers ineens afneemt tot nul.

Benodigd budget in relatie tot aantal gesubsidieerde wijkaccommodaties					
	16 accommodaties	15 accommodaties	14 accommodaties	13 accommodaties	11 accommodaties
Verwacht benodigd budget in toekomst	€ 1.920.000	€ 1.800.000	€ 1.680.000	€ 1.560.000	€ 1.320.000
Huidig beschikbaar budget (2008)	€ 1.343.918	€ 1.343.918	€ 1.343.918	€ 1.343.918	€ 1.343.918
Verschil	-€ 576.082	-€ 456.082	-€ 336.082	-€ 216.082	+ € 11.918

6.4 Kaders voor structurele financiering

In de vorige paragraaf hebben we inzicht gegeven in de middelen die nodig zijn voor het intensiveren van het beheer en de exploitatie van wijkaccommodaties in de richting van een situatie, waarin betaalde krachten wijkaccommodaties runnen met vrijwilligers op de achtervang. Hierna geven we aan in welke mate en op welke manier we de structurele financiering geleidelijk willen intensiveren.

- Voor 2009 (eerste invoeringsjaar) is uitgegaan van een intensivering van € 100.000 (ten opzichte van 2008) voor o.a. de incidentele financiering van de bedrijfsleider van de Fonkel en een beperkte uitbreiding van de beheercapaciteit.
- Voor 2010 (tweede invoeringsjaar) is uitgegaan van een verdere intensivering met € 100.000 (ten opzichte van 2009) voor onder andere de aansturing van de beheerpool en een verdere uitbreiding van de beheercapaciteit.
- Vanaf 2010 groeien de benodigde extra middelen met € 20.000 per jaar om de afname van vrijwilligers voor beheer- en exploitatie, toename van de bezettingsgraad en uniformering van subsidiegrondslagen etc., te kunnen opvangen.

Financieringsvoorstel	Intensivering accommodatiebeleid				
	2009	2010	2011	2012	2013 e.v.
Totaal benodigd	€ 1.443.918	€ 1.543.918	€ 1.563.918	€ 1.583.918	€ 1.603.918
Dekking					
Beschikbaar budget 2008	€ 1.343.918	€ 1.343.918	€ 1.343.918	€ 1.343.918	€ 1.343.918
Raadsamendement	€ 25.160	€ 95.160	€ 79.680	€ 0	€ 0
IVP exploitatie Wijkacc. Binnenstad Oost	€ 74.840	€ 74.840	€ 74.840	€ 74.840	€ 74.840
Inzet flexibel budget	€ 0	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Inverdieneffecten	€ 0	€ 0	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
Sluitingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 92.000
.Voorjaarsnota 2009*	nvt	€ 0	€ 10.480	€ 110.160	€ 38.160
Totaal beschikbaar	€ 1.443.918	€ 1.543.918	€ 1.563.918	€ 1.583.918	€ 1.603.918

De dekking van dit voorstel is als volgt:

- Bij dit voorstel worden de middelen van het amendement dat de raad heeft aangenomen bij de behandeling van de begroting 2009 uitgesmeerd over 2009, 2010 en 2011. Het nieuwe beleid gaat hoogstens eind 2009 in. Bovendien lijkt verhoging met € 200.000 in een keer onwenselijk.
- Binnen het IVP programma 3 nummer 650.10 Wijkaccommodatie Binnenstad Oost is een structurele post van € 74.840 die nu ongebruikt is en voor dit doel kan worden aangewend.
- Vanaf 2010 zetten we de helft van de middelen van het flexibel budget sociaal-culturele accommodaties in voor exploitatie en beheer van wijkaccommodaties. Dit flexibel budget kent al een aantal jaren een onderuitputting.
- Vanaf 2011 realiseren we inverdieneffecten. Vanaf dat jaar zal de pool operationeel zijn. Bovendien is dan ook in het kader van de ontwikkelingsplannen die in het eerste uitvoeringsjaar worden opgesteld de organisatie van het beheer doorgelicht.
- Vanaf 2011 zijn er extra middelen gereserveerd via de Voorjaarsnota 2009.
- Vanaf 2013 vallen er middelen vrij bij het taakstellend sluiten van accommodaties. Op basis van het beleidsuitgangspunt van maximaal 1 gesubsidieerd wijkhuis per wijk, ligt het samenvoegen van wijkaccommodaties in Noord voor de hand. We zullen in dat geval waarborgen dat er voor alle groepen uit de wijk onderdak is. Op basis van bezetting, is MFC Stiphout mogelijk een 2^e kandidaat.

Tussentijdse evaluatie: Omdat de financiële gevolgen van het nieuwe accommodatiebeleid lastig precies door te rekenen zijn, gaat de conceptnota uit van richtbedragen. Met het oog op de (financiële) sturing, is het verstandig de komende periode de vinger aan de pols en te volgen hoe de verschillende wijzigingen doorwerken. We zullen daarom na twee jaar een tussentijdse evaluatie uit voeren. Op basis van deze evaluatie kunnen we dan beoordelen of de beleidskaders dan wel de financiering bijstelling behoeven.

Bijlage 1 Overzicht wijkaccommodaties

Wijkhuizen	Wijk	Eigendom	Beheervorm	Organisatie van beheer	Subsidierelatie (2008)
Wijkhuis Brede School de Fonkel	Binnenstad	Gemeente	Beheer door SWH	Betaald beheer, vrijwilligers als achterwacht	Subsidiëring beheer (€ 161.866) Subsidiëring exploitatie (€ 130.945) (inclusief huur)
Buurthuis St. Anna	Binnenstad	Gemeente	Beheer door Stichting	Vrijwilligersbestuur Combinatie van betaald en vrijwillig beheer	Subsidiëring huurkosten (€ 19.600)
De Boerderij	Helmond Noord	Gemeente	Beheer door SWH	Betaald professioneel beheer door SWH, vrijwilligers als achterwacht	Subsidiëring beheer (€ 84.958) Subsidiëring exploitatie (€ 20.138) (inclusief huur)
De Brem	Rijpelberg	Gemeente	Beheer door SWH	Betaald professioneel beheer, vrijwilligers als achterwacht	Subsidiëring beheer (€ 91.870) Subsidiëring exploitatie (€ 40.283) (inclusief huur)
De Lier	Helmond Oost	Gemeente	Beheer door Stichting	Vrijwilligersbestuur Combinatie betaald beheer door medewerkers Atlant Groep, aangevuld met vrijwilligers	Subsidiëring exploitatie (€ 60.368)
Parkzicht	Dierdonk	Gemeente	Beheer door Stichting	Vrijwilligersbestuur Combinatie van betaald en vrijwillig beheer, met accent op vrijwillig beheer	Subsidiëring huur (€ 29.000) Subsidiëring exploitatie (€ 17.992)
De Zonnestein	Brouwhuis	Gemeente	Beheer door Stichting	Vrijwilligersbestuur Volledig vrijwillig beheer	Subsidiëring huurkosten (€ 15.500) Subsidiëring exploitatie (€ 17.693)
MFC Stiphout	Stiphout	Gemeente	Beheer door Stichting	Vrijwilligersbestuur Commerciële exploitatie door horeca-exploitant.	Subsidiëring huurkosten (€ 52.443)
Wijkhuis 't Brandpunt	Brandevoort	Gemeente	Beheer door Stichting	Vrijwilligersbestuur Combinatie betaald en vrijwillig beheer, met accent op betaald beheer	Subsidiëring huurkosten (€ 129.934) Subsidiëring exploitatie (€ 107.672)
De Terp	Helmond Noord	Gemeente	SWH	Betaald beheer, vrijwilligers als achterwacht	Subsidiëring beheer (€ 96.150) Subsidiëring exploitatie (€ 54.386) (inclusief huur)
Het Patronaat	Helmond West	Gemeente	SWH	Betaald beheer, vrijwilligers als achterwacht	Subsidiëring beheer (€ 149.041) Subsidiëring exploitatie (€ 35.247) (inclusief huur)

Jeugd& jongerencentra	Wijk	Eigendom	Beheervorm	Organisatie van beheer	Subsidierelatie (2008)
OJC 't Badhuis	Binnenstad	Gemeente	Beheer door SWH	Betaald beheer, vrijwilligers als achterwacht	Subsidiëring beheer (€ 65.816) Subsidiëring exploitatie (€ 53.700), exclusief huur en energiekosten
OJC Jovic	Helmond Noord	Gemeente	Beheer door SWH	Betaald beheer, vrijwilligers als achterwacht	Subsidiëring beheer (€ 35.126) Subsidiëring exploitatie (€ 6.500), exclusief huur en energiekosten
Teenage Area	Rijpelberg	Gemeente	Beheer door SWH	Betaald beheer, vrijwilligers als achterwacht	Subsidiëring beheer (€ 3.793) Subsidiëring exploitatie (€ 7.300)
Tienerhuis	Brouwhuis	Gemeente	Beheer door Stichting	Vrijwilligersbestuur stuurt betaald beheer door SWH aan. Beheer aangevuld met vrijwilligers	Subsidiëring beheer (€ 62.666)
OJC Connect	Helmond West	Gemeente	Beheer door SWH	Betaald beheer, vrijwilligers als achterwacht	Subsidiëring beheer (€ 12.708) Subsidiëring exploitatie (€ 27.700)
ORION (i.o.)	Mierlo-Hout	Gemeente	Nog te bepalen	Nog te bepalen	Er is een investeringskrediet gereserveerd van € 504.000.

Bijlage 2 Samenvatting van inspraakreacties en antwoorden

Wie?	Inspraakreactie	Antwoord	Waar
Stichting Projectgroep Dagelijks beheer Helmond Noord	Nota stelt dat (vrijwilligers)bestuur of een professional (betaalde kracht) eindverantwoordelijk voor beheer en exploitatie kan zijn. Het is wenselijk vooraf vast te leggen wat het moet zijn: de vrijwilliger of de professional. (keuze 5)	Nota kiest niet principieel voor betaald (professioneel) of vrijwillig beheer, maar heeft een voorkeur voor een bestuur uit de wijk. Of beheer door een vrijwilligersbestuur haalbaar is, is afhankelijk van de draagkracht van de wijk. Wanneer er genoeg gekwalificeerde vrijwilligers bereid zijn een wijkhuis te runnen, biedt het beleid hiertoe de mogelijkheid. Is dit (tijdelijk) niet het geval, dan zal de gemeente professionele capaciteit uit de beheerpool inschakelen.	p. 11, 12
Wergroep Wmo Stichting seniorenraad Gehandicaptenoverleg Helmond (GOH) Stichting Samenlevingsopbouw Helmond-Oost Wijkraad Mierlo-Hout	Er is meer duidelijkheid en eenduidigheid nodig over de rolverdeling tussen beheerder van het wijkhuis, de wijkraad en de gemeente. Met andere woorden: wie is de uiteindelijke bestuurder van het wijkhuis? (keuze 4 en 5)	Wie bestuurder is van wijkhuis, hangt af van de organisatievorm. Volgens de nota is het (vrijwilligers)bestuur of (bij ontbreken van zo'n bestuur) een betaalde kracht eindverantwoordelijk voor exploitatie en beheer. Zij beslissen over ontwikkelingsplan en jaarprogrammering. De wijkraad heeft een adviesrol. De gemeente beslist over de verdeling van subsidiemiddelen op basis van het ontwikkelingsplan en het jaarprogramma en weegt het advies van de wijkraad mee. De gemeente heeft daarmee het laatste woord.	p. 9, 18 en 19
Gehandicaptenoverleg Helmond (GOH) Stichting Seniorenraad Wergroep Wmo Stichting Projectgroep Dagelijks beheer Helmond Noord	Ten aanzien van 'in principe 1 gesubsidieerd wijkhuis per wijk' dient uitgegaan te worden van de mogelijk specifieke behoefte van de wijk. Is er ook gelet op de uitgestrektheid van de wijk? (keuze 6)	'In principe' geeft aan dat er redenen kunnen zijn om in een bepaalde situatie, voor een bepaalde wijk van dit principe af te wijken. Bijvoorbeeld bij geografische barrières in een wijk. Het is uiteindelijk een kwestie van maatwerk, waarbij ligging, bereikbaarheid en capaciteit van andere (welzijns)accommodaties in (de nabijheid van) de wijk worden betrokken. Uitgestrektheid van de wijk is op zich zelf geen reden om van principe af te wijken.	p. 12
Wergroep Wmo Gehandicaptenoverleg Helmond (GOH) Stichting Seniorenraad	Het inrichten van een beheerpool wordt onderstreept. Gezien het belang hiervan voor de wijkhuizen moet de regie van de gemeente zo sterk mogelijk worden ingevuld (keuze 8).	De gemeente stuurt de ontwikkeling van de beheerpool aan en bewaakt daarbij de visie en doelen. Als financier van de beheerpool zal de gemeente ook in de toekomst, als de pool operationeel is, sturing blijven geven aan de pool.	p. 16
Wergroep Wmo Gehandicaptenoverleg Helmond (GOH) Stichting Seniorenraad	Advies om eerst de 11 wijk- en buurthuizen in de voorgestelde organisatievorm op te nemen en pas daarna de jongerencentra en verenigingsgebouwen.	Wij interpreteren het advies als een voorstel voor gefaseerde implementatie. Wij nemen dit advies over en overwegen nog de gewenste fasering (welke accommodaties eerst, welke accommodaties later). De verenigingsgebouwen vallen overigens niet onder de werking van deze nota.	p. 15
Wergroep Wmo Gehandicaptenoverleg Helmond Stichting Seniorenraad	De nota wordt als goed beoordeeld. Het beleid in de nota wordt zeer positief gevonden.		

Stichting Samenlevingsopbouw (Helmond-Oost)	Kunnen in de toekomst ook vaste gebruikers van het wijkhuis, zoals de Showband Helmond en tafeltennisvereniging Fortuna gebruik blijven maken van het wijkhuis of dienen zij plaats te maken voor eventuele andere wijkactiviteiten?	Volgens de programmeringsregels uit de nota, kunnen ook vrijwilligersorganisaties die zich niet primair richten op de wijk, gebruik blijven maken van het wijkhuis. Zij geven, evenals gebruikers uit de wijk, aan het begin van het jaar hun voorkeurstijdstippen op. Het is aan de beheerder van het wijkhuis om deze verzoeken om ruimte zo goed mogelijk te huisvesten. Het wijkhuisbestuur kan daartoe de programmeringsregels verfijnen.	p. 17
Stichting Samenlevingsopbouw (Helmond-Oost)	Vorstel om nog een extra bijeenkomst te organiseren met overige wijkhuisbesturen waarin wordt ingegaan op de meer praktische vragen over het accommodatiebeleid.	Elke wijkaccommodatie gaat in de nabije toekomst, met externe begeleiding, een ontwikkelingsplan voor de eigen accommodatie maken. Dan zullen ook de gevolgen van het nieuwe beleid voor de specifieke accommodatie concreet worden en praktische vragen beantwoord worden. Daarnaast zullen wij in de loop van 2010 een bijeenkomst organiseren voor alle wijkhuisbesturen over het nieuwe beleid en de ervaringen met het maken van ontwikkelingsplannen.	p. 15, 17
Stichting Projectgroep Dagelijks beheer Helmond Noord	Voor het bepalen van de bezettingsgraad is in het onderzoek van Deloitte en Touche een irreële basis gekozen. Waarom is niet uitgegaan van een realistische basis?	Zoals is aangegeven in de nota vraagt de definitie van Deloitte en Touche nuancering. Deze beleidsnota hanteert daarom een andere definitie van bezettingsgraad. Deze neemt de gerealiseerde openstelling als vertrekpunt en houdt rekening met de mogelijkheden voor multifunctioneel gebruik van de ruimtes.	p.4, p. 10 voetnoot
Stichting Projectgroep Dagelijks beheer Helmond Noord	Hoe realistisch is dat het Wmo-beleid kansen biedt voor de wijkhuizen. De meeste wijkhuizen zijn niet of minder geschikt voor bezoekers die gebruik maken van een rolstoel of scootmobiel.	Om er voor te zorgen dat mensen die minder mobiel zijn of anderszins beperkt zijn onze wijkhuizen kunnen bezoeken, investeert de gemeente in de bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid van de wijkhuizen. Hiertoe heeft de gemeenteraad op 7 juli 2009 een investeringsbudget beschikbaar gesteld.	p. 5, 19, 20 en p. 25
Stichting Projectgroep Dagelijks beheer Helmond Noord	Wat is einddatum voor de bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid van de accommodaties	De aanpassingen aan de wijkhuizen, met uitzondering van het Patronaat (in verband met aanstaande nieuwbouw van een wijkhuis brede school in Helmond-West) zullen zoveel mogelijk al eind 2009 zijn gerealiseerd.	p. 19, 20 en 25
Stichting Seniorenraad Helmond	Buurthuizen binnen een woonzorgfunctie zijn van het grootste belang. Wij adviseren deze rol zo concreet mogelijk te benoemen.	Woonzorgfuncties hebben vaak een eigen activiteitenruimte die ook toegankelijk is voor bewoners uit de buurt. De gemeente hecht aan contacten tussen buurtbewoners en bewoners van woonzorgfuncties. Om ongewenste concurrentie tussen activiteiten van woonzorgfuncties en wijkhuizen te voorkomen en samenwerking te bevorderen, stelt de nota dat de eindverantwoordelijk beheerder van de wijkhuizen de programmering afstemt op die in woonzorgfuncties.	p.9

Stichting Seniorenraad Helmond	De gemeente dient de regie voor het vergroten van de bereikbaarheid van de wijkaccommodaties zo sterk mogelijk te maken.	De gemeente neemt als eigenaar van de huidige gebouwen zelf de verantwoordelijkheid voor het vergroten van de bereikbaarheid, toegankelijkheid en bereikbaarheid. Zij zal huurders adviseren over de ITS (Internationaal Toegankelijkheidssymbool) richtlijnen voor zaken die tot de verantwoordelijkheid van de huurder horen (bijv. kleurstelling in gebouwen). Daarnaast zal de gemeente bij nieuw te bouwen wijkaccommodaties voortaan voor het programma van eisen de ITS-richtlijnen hanteren.	p. 19, 20
Stichting Projectgroep Dagelijks beheer Helmond Noord	Wie gaat de (specifieke groepen) vrijwilligers werven en begeleiden? En wie bepaalt welke vrijwilligers in de accommodatie werkzaam zullen zijn?	De wijkhuisbesturen hebben een eigen verantwoordelijkheid voor het werven van vrijwilligers uit de buurt. Daarnaast zullen via de op te richten beheerpool vrijwilligers worden geworven, die inzetbaar zijn in de diverse wijkaccommodaties. Het ligt voor de hand dat de beheerpool zich richt op het werven van bijzondere groepen, zoals scholieren, inburgeraars, jongeren met taakstraf etc. De pool kan besturen in de toekomst ook ondersteunen bij het begeleiden van de vrijwilligers. Inzet van vrijwilligers uit de pool, gebeurt op verzoek en in overleg met de wijkhuisbesturen. Zij beslissen uiteindelijk.	p. 14
Stichting Projectgroep Dagelijks beheer Helmond Noord	Wie maakt het ontwikkelingsplan voor de wijkaccommodatie?	Het opstellen van het ontwikkelingsplan is de verantwoordelijkheid van het wijkhuisbestuur of, bij het ontbreken van een wijkhuisbestuur, de eindverantwoordelijk beheerder (professional). Zij krijgen hierbij ondersteuning van een extern bureau. Bij het opstellen van plan zullen wijkraad, gebruikers en professionals uit de wijk worden betrokken.	p. 15
Stichting Projectgroep Dagelijks beheer Helmond Noord	De nota stelt dat inzet van krachten uit de beheerpool altijd gebeurt onder de verantwoordelijkheid van het vrijwilligersbestuur. Is dit geen onevenredig grote taakbelasting, nu er min of meer werkgeverschap wordt gevraagd?	De beheerders uit de pool, zijn straks in dienst bij de pool. Zij worden vanuit de pool ingezet in de wijkhuizen. De pool beoogt daarmee onder meer de vrijwilligersbesturen te ontlasten in hun werkgeversrol. Met 'de inzet van beheerder uit de pool gebeurt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur', bedoelen we dat het vrijwilligersbestuur de kaders bepaalt waarbinnen de beheerders uit de pool hun werk dienen te doen. Denk bijvoorbeeld aan de openingstijden, de programmeringregels, de prijzen aan de bar etcetera die zijn vastgelegd in het ontwikkelingsplan.	p. 15, 16
Stichting Projectgroep Dagelijks beheer Helmond Noord	Het facultatieve gebruik van de pool trekt een grote wissel op de continuïteit.	Met 'facultatief gebruik' van de pool bedoelen we niet dat er onbepaald 'a la minute' een beroep kan worden gedaan op de beheerpool. Wel dat het een bestuur vrij staat om al dan niet deel te nemen aan de beheerpool. De continuïteit en flexibiliteit van de pool is niettemin een terecht aandachtspunt bij de implementatie, dat we mee zullen nemen.	p. 15, 16

Stichting Projectgroep Dagelijks beheer Helmond Noord	Wat is het nut van het advies van wijkraadbesturen over de ontwikkelingsplannen?	De gemeente beoogt met de ontwikkelingsplannen onder meer te verankeren dat de programmering bijdraagt aan beleidsdoelen en aan de behoefte van de wijk. Om als gemeente te kunnen beoordelen of de openstelling en programmering van activiteiten is afgestemd op en met de wijk, vragen wij de wijkraden om een kwalitatief advies over het plan en het jaarprogramma. De gemeente weegt dit advies mee bij het beoordelen van de plannen en het verdelen van de beschikbare middelen op basis van de ontwikkelingsplannen.	p. 15, 18, 19
Wijkraad Mierlo-Hout	De visie van de nota is goed en vooruitstreven, met een aantal aanvullingen en aanscherpen (o.a. aanscherping eindverantwoordelijkheid, verkorten planhorizon ontwikkelingsplannen, aandacht voor belangenverstremgeling bij ontwikkeling pool etc.) . Er ontbreekt echter een stappenplan hoe er te komen. Het gat tussen de huidige realiteit en de visie is erg groot en er zijn vooralsnog geen mogelijkheden dit gat te dichten.	De nota is een kaderstellende nota. Zij geeft de visie en de beleidskaders voor de komende jaren. Voor het realiseren van het voorgenomen beleid, wordt ambtelijk een implementatietraject voorbereid.	p.15
Wijkraad Mierlo-Hout	Met de huidige rijpheid ('maturiteit') van de betrokken organisaties; het ontbreken van de cohesie/een echter leider dan wel de wijk om heilige huisjes bespreekbaar te stellen maken het goed realiseren van deze visie vooralsnog tot een schier onmogelijke opgave.	De gemeente is zich bewust dat er nog heel wat moet veranderen voordat de visie in zicht is, al verschilt de veranderopgave per wijk (accommodatie). Door van elke accommodatie te vragen dat zij – met begeleiding - een ontwikkelingsplan opstellen brengen wij allereerst de heroriëntatie op gang en scherpen de rollen en verantwoordelijkheden van iedereen aan. Verder zal via de beheerpool onder andere expertise beschikbaar dienen te komen om de accommodaties bij hun taak te ondersteunen.	
Wijkraad Mierlo-Hout	Het financiële kader voor de huisvesting is op termijn te beperkt. Er is een brede doorsnee-analyse van het Wmo-subsidieprogramma nodig om de huidige versnippering tegen te gaan; bestaande ingesleten patronen onder de loep te nemen qua efficiëntie en effectiviteit; ruimte om nieuwe initiatieven vanuit de wijken te ontplooiën en dat alles binnen het huidige totale financiële kader. Streven zou moeten zijn zoveel mogelijk functies en groepen in een grote (grote) Multifunctionele Wijkaccommodatie onder te brengen en kleinere gebouwen op te heffen.	We zullen de financiële gevolgen van de nieuwe nota monitoren en na twee jaar evalueren. Op basis van deze evaluatie bezien we of het beleid dan wel het financiële kader aanpassing behoeft. Deze reactie gaat daarnaast uit van integraal accommodatiebeleid en reikt daarmee verder dan het onderwerp van de opdracht aan het college: namelijk herijking van het beleid voor wijkhuizen en jongerencentra. Overigens zijn er binnen de gemeente diverse ontwikkelingen gaande die wijzen in de richting van een keuze voor meer Multifunctionele Accommodaties. In concrete, voorkomende situaties zijn en worden multifunctionele accommodaties gebouwd, zoals in Brandevoort, Binnenstad, Helmond-Noord en Helmond-West. Ook zullen we volgend jaar een visie op brede scholen opstellen.	p.25

Wijkraad Mierlo-Hout	De wijk Mierlo-Hout komt inde nota (qua huisvesting en financiële middelen) nauwelijks aan bod en blijft nog minstens een generatie met lege handen zitten.	De gemeenteraad heeft gekozen voor het ontwikkelen van een nieuw jongerencentrum in Mierlo-Hout, Orion. De middelen die hiervoor zijn gereserveerd waren niet opgenomen in de concept-nota en zijn toegevoegd in de bijlage van de eindnota. Conform de nieuwe beleidsnota zullen, naast jongeren, ook andere groepen bewoners gebruik kunnen maken van deze accommodatie. Daarmee vervangt Orion geen multifunctioneel wijkcentrum, maar biedt wel ruimte en faciliteiten voor de wijk.	p. 22
Stichting Buurtbeheer Helmond West Vereniging Wijkraad Helmond-Oost	Heeft het uitgangspunt van 'geen verstrengeling van belangen of dubbele petten' ook betrekking op vrijwillige wijk- en bewonersorganisaties (keuze 5)?	Het uitgangspunt is van toepassing op professionele gebruikers. Zij kunnen geen deel uitmaken van het bestuur. De tekst van de nota is op dit punt aangescherpt.	p. 11
Stichting Buurtbeheer Helmond West Vereniging Wijkraad Helmond-Oost	Het is goed dat de wijkraad meer invloed krijgt op het wijkhuis. Het is belangrijk hierover goede afspraken te maken met de wijkhuizen en jongerencentra en deze afspraken te monitoren.	De invloed van de wijkraden is op diverse manieren verankerd. Bijvoorbeeld door de wijkraden een adviesrol te geven en het advies te betrekken in de besluitvorming over de subsidie-aanvragen. Daarnaast houdt de gemeente vinger aan de pols, door periodiek voortgangsgesprekken te voeren met het wijkhuisbestuur of de professionele beheerder en de wijkraad.	p. 9, p. 19